PROMIN

ПРОМІНЬ

Травень, 1978

Ч. 5

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ
РІК XIX ТРАВЕНЬ 1978 Ч. 5
Виходить раз у місяць
Видає
СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ
Редагує Редакційна Колегія
Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

PROMIN
No. 5 MAY, 1978 VOL. XIX
Monthly Publication
Published by
UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
Edited by Editorial Committee
NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$8.00
Передплата до інших країн	8.00
Поодиноке число	.80

Передплату висилати на адресу:
PROMIN
P.O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

Subscription in Canada	$8.00
Subscription in other countries	8.00
Single copy	.80

Address:
PROMIN
P.O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

В ЦІМ ЧИСЛІ:

Марійка Підгірянка — Червоні коралі ... 1
Н. Кібець — Всім матерям присвячую ... 1
Президія Секретаріяту СКВУ — Звернення ... 3
Т. Горохович — Олександер Довженко ... 3
Н. К. З конференції редакторів етнічної преси ... 5
Смолоскип — Маніфест Українського Уравозахисного Руху ... 6
С. Стечишин — Пам'яті трьох союзянок ... 8
Л. Р-ва — Розвели... ... 10
С. Пауш — „Золота корона священика" ... 12
Докія Черевик — Семінар Союзу Українок ... 13
Anna Balan — A History of Amateur Theatre at the Ukrainian People's Home in Toronto ... 15
Відділ для дітей ... 17
З. Орест — Будуємо новий музей Союзу Українок ... 18
Оля Гавриш — Пожертви на Музейну Фундацію ... 19
Квіти незабутнім ... 20
Громадська і родинна хроніка ... 22
Річні звіти відділів ... 28
Українська вишивка ... 31
Довкола дому ... 32

УЧИТЕЛІ і ВИХОВНИКИ!

Чи Ви вже познайомлені з цими посібниками для навчання української мови? Коли ні, то зробіть це негайно. Учителі рідних шкіл, які почали навчати школярів мови з цього підручника є дуже вдоволені вислідом.

Підручники опрацювала досвідчена учителька державної і рідної школи. Методично він найбільше сьогодні відповідає тим школярам, які приходять до школи зі слабим знанням української мови.

Перша частина — „Осінь". Крім лекцій в ній є порадник учителям в обидвох мовах — українській і англійській, як проводити лекції. Друга частина „Зима" продовження першої є в продажі. Ціна по $2.00 за примірник.

Третя частина „Весна і літо" разом — продовження другої, яка дає початковий курс розмовний. Цей посібник майже подвійного числа сторінок — 75 ст. друку, інструкції для учителів і словник нових слів — ціна $2.50. Можна замовити всі три разом, або поодиноко.

Замовлення разом з грішми посилайте на адресу:

UKRAINIAN EDUCATIONAL COUNCIL OF CANADA
9 St. Johns Ave.
Winnipeg, Manitoba

НА ОБКЛАДИНЦІ — НА ДЕНЬ МАТЕРІ

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

ПРОМІНЬ

VOL. XIX ТРАВЕНЬ, 1978 ЧИСЛО 5

ВСІМ МАТЕРЯМ ПРИСВЯЧУЮ

Коли розквітають всі квіти весняні
І радісний лине птахів переспів,
Вам, друзі, сказати я хочу про маму,
Одно лиш хвилює — чи вистачить слів?

Чи вистачить слів, щоб сказати про очі,
Про мрії, про зморшки на чистім чолі,
Про руки дбайливі, до праці охочі,
Про ту найдорожчу, що є на землі.

На жаль, ще не скрізь на блакитній планеті,
Спокійно, щасливо живуть матері...
Згадаймо про війни, жахливі тенета.
Що хмарами туги пливуть ще вгорі.

Про матір вкраїнську згадаймо сьогодні
Про сум, що прикритий жалобою вій,
Про сина й дочку — в Сибірі караються
За кращую долю Вітчизні своїй.

Н. Кібець

Марійка Підгірянка

ЧЕРВОНІ КОРАЛІ

Топірці дзвенять, гори гомонять.
Вийди, матінко, з хати,
Вийди, матінко, з хати —
Синів випроваджати.

Кучері в'ються, очі сміються.
Благослови мати, благослови мати,
До стрільців приставати.

Стрільці Січові — орли верхові!
Не плач голубко нене,
— — — — — — — —
Чим же не стрільчик з мене?

Топірці дзвенять, гори гомонять!
Нас кличе воля і слава!
— — — — — — — —
Наша вкраїнська справа.

Ой слава, слава, яка ж кривава!
Кров наша не водиця!
— — — — — — — —
Гей, даром не проллється!

Де капля капне, там квітка стане,
Й на тім кривавім полі
Зродиться туга волі...
Велика туга волі...

Тою, тугою, мов би дугою,
Спів'ємо доли гори...
— — — — — — — —
І злопотять прапори.

Як повертаєм, в сурми заграєм!
Застеляй, мати, лави...
Застеляй, мати, лави...
Вернемо в вінку слави.

А як згинемо, в вічність злинемо,
Заквітчай, мати, гроби...
Заквітчай, мати, гроби...
І не носи жалоби!...

ЗВЕРНЕННЯ

ПРЕЗИДІЇ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ ДО УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

Виконуючи постанову XI Пленарної Сесії Секретаріяту СКВУ, проголошуємо місяць травень 1979 року — „Місяцем СКВУ".

Світовий Конгрес Вільних Українців, як найвища світова громадська надбудова, є головним чинником єдности, співпраці та координації українського суспільно-громадського життя у вільному світі.

Завершена на Першому Конгресі СКВУ в 1967 році, світова консолідація нашого громадського життя зберігається у всіх країнах поселення української спільноти.

Тісна співпраця Українських Церков, громадських організацій та установ на базі Світового Конгресу Вільних Українців піднесла престиж і зміцнити силу нашої спільноти. Українська спільнота у вільному світі виявляє високоякісну, многогранну активність, розбудовуючи різні ділянки свого життя та здобуває щораз більші впливи серед загального суспільства в багатьох країнах з українським поселенням.

Скріплюючи наші власні сили, ми ніколи не забували про потреби наших братів і сестер в Україні. Поширюючи правду про Україну, про її визвольну боротьбу, ми здобуваємо і збільшуємо круг приятелів українського народу.

Лише в останньому, 1977, році ми добились чергового успіху: акредитації нашої Інформаційної Служби при Бюрі Публічної Інформації ООН в Нью Йорку.

Паралельно з тим, в 1977 році в центрі нашої уваги були акції за оборону людських, релігійних і національних прав поневоленого українського народу.

Якщо в когось були сумніви про потребу такої акції, то перебіг нарад, а головно, закінчення Београдської Конференції найкраще доказують, як багато залишається зробити на тому відтинку. СССР, остання колоніяльна імперія світу, намагається змусити західний світ одобрити стан поневолення багатьох неросійських народів, а в тому — українського.

У відповідь на це, Секретаріят СКВУ призначив 1978 рік для відзначення 60-річчя Державности і Самостійности України. Президія Секретаріяту СКВУ приготовила широкий плян акції на міжнародньому форумі за деколонізацію СССР і визволення українського й інших поневолених народів. Це черговий вияв єдности і співдії української спільноти вільного світу з силами спротиву в Україні, які змагаються за відновлення державної суверенности українського народу на його власній території.

СКВУ, як у минулому, так і на майбутнє, базує свою діяльність на вірі в силу нашої спільноти та духову єдність з українським народом. У згоді з тим, запляновано різногранну діяльність СКВУ на 1978 рік, включно з підготовкою до відбуття III Конґресу СКВУ в Нью Йорку в листопаді 1978 року.

Успіх в реалізації заплянованої праці залежить від всесторонньої піддержки нашої спільноти.

Складаючи щиру подяку нашій організованій громаді за піддержку в останніх 10-ти роках праці, Президія Секретаріяту СКВУ закликає Крайові Центральні Репрезентації, Проводи Міжкрайових Надбудов і Крайові Організації доложити зусиль, щоб по всіх скупченнях українського життя, у всіх наших церковних громадах у місяці травні 1978 р. була проведена збірка на фонд СКВУ.

Бо лише пожертви нашої спільноти є джерелом наших матеріяльних засобів, які дають нам змогу плянувати і реалізувати нашу діяльність так, щоб якнайкраще служити потребам нашої спільноти у вільному світі й інтересам поневоленого, але нескореного українського народу.

Президія Секретаріяту СКВУ

Квітень 1978 р.

ПИСАНКА ДЛЯ „ПРОМЕНЯ"

З нагоди дня уродин за здоров'я моєї дорогої приятельки пані Олени Зубчинської висилаю $10.00 на „Промінь". Бажаю щастя, кріпкого здоров'я та многих літ прожити.

Марія Ґонсов, Лашін, Кве.

— — —

Провінційна Екзекутива Союзу Українок на Саскачеван, за підписом голови Павлі Данильчук і секретарки добр. Ольги Бойчук складає на писанку для „Променя" $25.00 і при цім засилає найкращі побажання з нагоди Воскресення Христового всьому членству Союзу Українок Канади, Центральному проводові організації, Ієрархам і духовенству УГПЦ в Канаді.

Т. Горохович

Олександер Довженко
1894–1956

Прим. редакції: Проходимо рік ювілею 60-ліття державности України. Для кращого відмічення цих знаменних роковин хочемо познайомити наших читачів з видатними творцями української культури тієї доби — письменниками, поетами. Це небуденні таланти, які в умовах совєтського режиму, помимо жорстоких переслідувань, засудів і покарань тюрмою за вільне слово, за творчу працю вклали чимало цінного в скарбницю української літератури.

Автором цих ессеїв є мґр Тоня Горохович, викладач української літератури на Курсах Українознавства в Торонті. Опрацьовано їх на підставі праці Юрія Лавріненка.

Олександер Довженко

Олександер Довженко творець українського кіномистецтва народився в селі „В'юнища коло Сосниці на Чернигівщині в родині козаків хлоборобів. Він розповідав, що під російським пануванням його козацький рід утратив усе, навіть уміння читати (дід був ще письменний, а батько вже ні), з одинадцяти дітей дожили до зрілого віку тільки двоє.

Вчився у Глухівському інституті і вже там крадькома здобував заборонені книжки (Літературно-Науковий Вісник, газету „Рада"). Тому безмежно радів із перших же днів національного відродження України: „Я вигукував на мітинґах загальні фрази, і радів, мов собака, який зірвався із цепу, щиро вірячи, що вже всі люди брати . . ."

Довженко був у 1918 році в Українській Армії. З комунізмом Довженко зійшовся в 1919 р., коли після відродження України і „чотирокутника смерти" нічого не лишилося тільки спілка СССР. За протекцією Української Комуністичної Партії йому вдалося поїхати до Берліна, працюючи в посольстві. Але швидко кидає нелюбу працю і вчиться у приватній мистецькій школі екпресіоністів. В 1923 році повертається до Харкова. Тут стає одним із співосновників ВАПЛІТЕ і разом з М. Хвильовим промощують незалежний від Москви шлях українській культурі. Гостро виступає він проти соціялістичного реалізму в українському мистецтві.

Довженко був вірним своїм мистецьким поглядам до самої смерти, бо за рік перед смертю відважно повторив ваплітянські тези, пишучи рецензію на всесоюзну виставку в Москві. Він висміяв псевдоаристократичну розкішність портретів, пишних дзеркал, червоних хідників, позолочених лож, він вимагав у цій рецензії свобідного розвитку усім стилям, бо „мистецтво не може розвиватися за приписаними еталонами". Світова преса з подивом відізвалася на цю сміливу статтю Довженка.

Справжнє українське відродження зробив своїми фільмами „Звенигора", „Арсенал", „Земля", які створили українське кіномистецтво. В 1926-7 році створив свої перші фільми, а в 1928 з'явилися „Звенигора", „Арсенал". „Звенигора" створений одним духом — за сто днів" — каже мистець. — Не зробив, а проспівав, як птах". Фільм був сензацією у світі. „Земля" (1930) стала твором-стовпом, на якому спиралося Розстріляне Відродження. Могуча незбагнена хвиля пшеничного моря і під вітром перша любов серед літньої ночі, передана світлотінями у містерії поєднання краси бездоганного тичинського українського неба, безмежній вітальній силі і красі України. Смерть діда під яблунею — це мирний сковородинський відхід із життя, що дає своє місце унукам і своєму садові. І смерть ґвалтовна закоханого юнака, званого кулею в час його спонтанного радісного танцю.

Але тут цар не смерть, а життя. Життя котить могутніми хвилями крізь веселі та зажурені серця людей, крізь золото пшениць, крізь краплі дощу на яблуках, крізь небесну зливу світла. Смерть тільки момент, тактовний перебій ритму життя.

„Земля — це мистецьке втілення світовідчування Розстріляного Відродження. Фільм „Земля" до самого **свого дна і ґрунту національна, українська.** Вона показала як з органічного власного національного виростає вселюдський.

Всі світові критики відразу заговорили про **оригінальність українського** кіномистецтва. Тому Москва відразу й зареаґувала на це. Довженка проголосили і прокляли в пресі як „українського буржуазного націоналіста", його мали розстріляти. Він втікає до Москви і пише листа Сталінові, щоб поміг йому творчо розвиватись. Сталін заборонив довженківські фільми, але його самого вислав спочатку на Далекий Схід, а згодом казав йому робити совєтські фільми. Довженко їх робив, але це не були мистецькі твори (Аероград, Мічурін, Щорс) — робив їх 23 роки вавилонського полону в Росії! Мистець страждав від того, його уява малювала нові задуми, він писав до своїх друзів в Україні, щоб старалися його визволити.

Друга світова війна викликала була надії в Довженка на якісь переміни, проте надії на ліпше розвіялись новим погромом України 1946-52 років. Довженкові казали замість ставити фільм „Повість полум'яних літ" писати сценарій „Відкриття Антрактиди", де треба було прославляти російських царів і людей. Довженкові дали розкішний дім, де він жив як вельможа, але цьому вельможі не вільно було поїхати в Україну.

Щойно в 1953 році дозволено Довженкові поїхати на Дніпро, щоб зробити новий фільм при нагоді будови Каховського моря. Мистець задумав зробити фільм про вічне море українського життя, в якому хотів урятувати Запорозьку Січ і Великий Луг, які мали піти під воду, і в якому мала встати Україна, що вийшла неподоланою із терору 30-их років і другої світової війни. Це мав бути фільм ще однієї перемоги життя над смертю. Зустріч з Україною наче воскресила мистця. Не хоче їхати він з інженерами на Схід: „Бажаю вам щастя. Але я останусь на Дніпрі..." і потім записує: „Я дивлюсь на синій Дніпро, слухаю плескіт хвиль. Нічого дорожчого у світі немає для мене. Я не хочу вже і ні защо не розлучуся з моєю рікою. І якщо судилося мені зробити ще щось красиве і велике в житті, то тільки на її берегах, ласкавих і чистих... Ніколи я ще не був таким, ніколи ще я так не відчував життя і не був так переповнений любов'ю до свого народу... Річко моя, життя моє..." Довженко захоплюється народом після трагедії 30 років. „Виріс народ розумово, політично, морально, особливо після війни і, звичайно, за війну, ні як один народ у світі".

Коли почав писати сценарій в 1952 році, пишучи про море, почав плакати від хвилювання, від напливу високих почуттів, бо їх вже не витримували його нерви і серце. „Це мусить бути велетенський фільм. Усе, що є в мене святого, весь досвід і талант, усі думки, і час, і мрії, і навіть сни — все для нього. Створити твір, достойний великости мого народу, — ось єдина мета, єдиний зміст мого життя. Благослови Господи, мої нетвердії руки..."

Але з цього великого Довженкового захоплення не постав мистецький твір. Казали йому вернутися до Москви. Тут чекала його передчасна смерть. Сценарій, що його виготовив мистець, москалі використали і зробили російський фільм зі своїми артистами, малярами, режисерами.

Довженко любив писати сценарії, бо в них є народження ідеї фільму.

В 1954-55 пише повість „Зачарована Десна". Ця повість мов Гімаляї підноситься над випаленою соцреалізмом пустинею радянської літератури. Цей твір підніс нашу літературу цього часу до рівня прози Гоголя, література пережила чудо воскресіння духу і розмаху 20-их років. Але вона не вийшла українською мовою. Спершу її переклали на російську мову, щоб представити її автора як росіянина. В московському англійському журналі „Совєт Літерачер" ч. 6, 1958 надрукований англійський переклад твору. Не подано ні мови оригіналу, ні національности автора. Дали Довженкові посмертну нагороду, але не як українському, а російському авторові. Не диво, що коли 26 листопада 1956 року навіки закрились очі мистця, то в газетах Англії і США появилась телеграма з Москви про смерть **„російського" режисера Довженка.**

Довженко належить до найвизначніших кіномистців світу. Його називають „перший поет кіна". „Земля" Довженка мала великий вплив на молодих кіномистців, зокрема Англії і Франції. „Земля" Довженка — це твір генія", Довженко — поет життя вічного" пише „Сайт енд Саунд" — міжнародній кіно-квартальник.

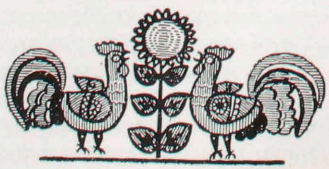

З КОНФЕРЕНЦІЇ РЕДАКТОРІВ ЕТНІЧНОЇ ПРЕСИ В ОТТАВІ

В днях 21 і 22 березня ц.р., заходами двох міністерств Федерального уряду — Імігрaції і Багатокультурности в Оттаві, в готелі Скайлайт відбувалась цікава дводенна конференція з редакторами етнічної преси Канади.

В програму конференції входили такі головні справи: Горожанство, Новий Іміграційний Закон, Людські права і Багатокультурність.

Першого дня головними доповідачами були: міністер праці й імігрaції Бад Кален, секретар державних справ Джон Робертс та їх дорадники і співпрацівники — Ричард Тейтс, Чарлс Роджерс, Джим Крос, Джон Гокер і Кирк Бел.

Кожний з доповідачів вияснював певні точки у змінах в новому Акті Горожанства, який недавно ухвалений і затверджений федеральним урядом. Напр. — згідно з новим законом новий імігрант має право вносити аплікацію на горожанство впродовж трьох років його перебування в Канаді, замість п'ятьох, як це було раніше, улекшено також деякі вимоги від апліканта.

В дискусіях на тему нової імігрaції широко дискутовано справу деяких точок в законі дозволу на право в'їзду нових імігрантів. Особам, які приїжджають до Канади до родини, щоб їм було дозволено без труднощів вносити аплікацію на право нового імігранта. Теперішній імігрантський закон вимагає, щоб аплікації нових імігрантів приходили з країни їх досі проживання. Були питання азилю політичних імігрантів, а зокрема імігрaції з-поза Залізної куртини. Виїзд людей з Совєтського Союзу пов'язаний з великими труднощами, особливо з України, бо там людей переслідують навіть за внесення аплікації до Канади. Деякі українці виїжджають на короткий термін до котроїсь з країн Европи і відти вносять аплікацію на виїзд до Канади й якщо канадський уряд вчасно не полагодить прохання апліканта, коли мине речинець його перебування, він буде змушений повертатись назад до СССР, а там його позбавлять права на працю, а то й можливість арешту і покарання.

Наступного дня темою промов та дискусій були питання Людських Прав, Багатокультурність, роля етнічної преси в Канаді та Акти Людських Прав. Головними промовцями були міністер Багатокультурности Норман Кафік, міністер судівництва Рон Бесфорд, голова Канадської Консультативної Ради Пітер Боза, голова Комісії Людських Прав. З Монтреалу на конференцію прибув голова Канадської Федерації Еетнічної Преси д-р Джосеф Кейдж.

Редакторів етнічної преси захоплювали виступи і промови представників уряду, які наголошували більше на те, що вони хочуть почути думку редакторів, які серед своїх читачів творять публичну опінію на певні події і життя суспільства Канади. Редактори зокрема тепло вітали виступи міністра Багатокультурности Нормана Кафіка, який підкреслював важливість збереження культурної спадщини інших національних груп в Канаді, зокрема збереження мови, на яку уряд призначив фонди, так звані ґренти на вивчення учителів, на організування семінарів, підручники та інші потреби. Крім того міністер Н. Кафік дав короткий перебіг свого побуту на Белградській Конференції.

Уряд помагає етнічній пресі формою державних оголошень, рекомендує, щоб етнічні часописи приділяли певний процент тематиці суто канадійських справ.

Учасники дискусій в справі преси висловлювали невдоволення з поштової услуги, що їх часописи не доручені на час, що через незадовільну поштову обслугу преса тратить передплатників, все це діється помимо високої поштової оплати.

На закінчення редактори етнічної преси виявили признання урядові за скликання конференції для виміни думок, що є дуже позитивним для праці в усіх аспектах розбудови одної сильної Канади.

На конференції було поважне число редакторів українських часописів. Журнал „Промінь" заступала його редак. Н. Когуська. **Н.К.**

ДРУКУЮТЬСЯ ДВА СЛОВНИКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І „ЛІТОПИС ВОЛИНІ"

Інститут Дослідів Волині і Товариство „Волинь" у Вінніпезі розпочали друкувати „ЕТИМОЛОГІЧНО-СЕМАНТИЧНИЙ СЛОВНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ" — проф. І. Огієнка (Митрополита Іларіона). Це перший такий словник в історії українського мовознавства. Словник вийде друком в 1978 році.

Також передруковуємо „УКРАЇНСЬКИЙ СТИЛІСТИЧНИЙ СЛОВНИК" того ж Автора. Він вийде друком в січні 1978 року.

Крім того докінчуємо друк чергового числа „ЛІТОПИСУ ВОЛИНІ", який вийде в початках 1978 року.

Пожертви і замовлення просимо висилати на адресу:

RESEARCH INSTITUTE OF WOLYN
P. O. Box 606
Winnipeg, Man., Canada
R3C 2K3

МАНІФЕСТ
Українського Правозахисного Руху

Гельсінкі (УІС „Смолоский). На Захід вдалося вивезти ряд нових документів київської Української Гельсінської Групи та матеріялів, які поширені в українському самвидаві. Серед документів є дев'ять-сторінковий „МАНІФЕСТ УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОЗАХИСНОГО РУХУ", який проголосила київська Українська Гельсінська Група в першу річницю її створення. Обширніші уривки з цього документу, який має дату 9 листопада 1977 р. публікуємо нижче.

„Сьогодні минає рік з дня створення Української Правозахисної Групи. В цей короткий час вмістилося багато подій — грізних і радісних, приємних і трагічних. Були невдачі, були сумніви, була зневіра, були втрати ілюзій і жорстокий біль розлуки з друзями з побратимами. Засуджено до великих термінів ув'язнення голову Групи поета Миколу Руденка і члена Групи учителя Олексія Тихого. Перебувають під слідством ще два члени Групи інженер Мирослав Маринович та історик Микола Матусевич, репресованого мистецтвознавця Василя Барладяну та поета й художника Йосипа Терелю за контакти з Групою: першого засуджено до трьох років таборів, другого запроторено до сумнозвісної Дніпропетровської спецпсихолікарні. Сотні й сотні людей, знайомих з членами Групи, були неодноразово викликані в органи безпеки, піддані тиску, погрозам, провокаціям, багатьох видворено з Києва, звільнено з роботи тощо.

Досвід показав, що органи безпеки та інші репресивні організації нічому не навчились, нічого не збагнули. Фальшива честь мундира затьмарила ясні і відкриті факти: Українська Правозахисна Група (Гельсінкі) — є добровільна асоціяція однодумців, яка, у відповідності з конституційними основами, Гельсінськими Угодами, Загальною Декларацією Прав Людини та іншими міжнародними правовими актами, спрямовує свої зусилля до зміцнення Права, а таким чином, до посилення авторитету Рідної Країни у світі. Жоден з учасників нашого руху не вчинив злочину перед народом, перед законом. Це стверджується й тим, що М. Руденка та О. Тихого досі тримають (другий місяць після Верховного Суду УРСР) в Донецькій темниці, всіляко домагаючись від них каяття, відмежування від діяльності Групи, обіцяючи за це звільнення. Такі факти однозначно стверджують, що йдеться **не про злочин засуджених,** а про страх бюрократичних спотворювачів Права перед наростанням в широких верствах народу волелюбності й безстрашності. Щоб зупинити цей процес, що почався після смерті Й. Сталіна, необхідно зганьбити лідерів духовного розкріпачення. А зганьблений лідер — вже не лідер! Людина, яка дала взірець сміливості, а нині згидила власні ідеали, — така людина породжує в душах сучасників зневіру, сум'яття і деградацію...

...Що ж далі? Чого ми досягли? Нікого не звільнили, але втратили багато друзів. Те ж саме очікує інших волелюбних людей. Логіка тверезого розуму веде до відмови від безперспективної, безрезультатної боротьби... Проте цей критерій — досягненння якихось „видимих" результатів — ніколи не ставився нами в основу своєї діяльності. Ми одразу обрали критерій духовний. Не „що я з цього буду мати" — а „як я вестиму себе в грізній історичній ситуації, коли у вихорі глобальних подій визначаються долі індивідів та народів". Віддати душу за друзів своїх — ось шлях, який ми обрали безповоротно!

1. Наше кредо

Ми — Українці — пройшли тяжкі історичні шляхи в минулому. Джерела приховані туманом віків або волею ворожих сил, — проте наші культурно-духовні набутки, наша наука, філософія, наші прагнення, наша волелюбність та працелюбність, наші творчі дерзання, наша одвічна воля до суверенності стверджують, що ми — достойні брати в Єдиній Сім'ї Народів і Племен Світу.

Висловлюючи своє к р е д о, нікого не принижуємо, ні перед ким не возвеличуємось, а відкриваємо щирі обійми всім націям Землі. Така щирість має право на відстоювання своєї унікальності і непідлеглості. Народ Сковороди, Шевченка і Українки повинен розірвати кільце історичного ігнорування і вийти до вселенських обріїв діяння, мислення й творчості.

Як Громадська Група сприяння виконанню Гельсінських Угод та інших міжнародних правових документів, ми стверджуємо своє к р е д о на узгодженій всіма державами основі: МИР і БЕЗПЕКА В ЄВРОПІ. А відтак — в цілому Світі!

...Кому адресуємо ми наші документи, наші листи і послання? На кого сподіваємося? Чого

жадаємо досягти своєю архіутопічною діяльністю?

Органи безпеки обвинувачують нас у зв'язку з іноземними розвідками, діячами, посольствами. Не варто заперечувати ці інсинуації: наші обвинувачі самі добре знають, що це не так! Ми лише дорослі діти, котрі все ще вірять в законність, в право, в людяність тощо. Ми все ще сподіваємось, що техногенна, індустріяльна ера не повністю перемолола душі людей і серед грому нерозуміння й байдужості де-не-де можна почути голос любові й мужності. Наші листи адресовані кожному, хто в океанській течії жорстокого життя помітить пляшку з клаптиком паперу, де написано заклик про допомогу. Проте йдеться не про допомогу к о н к р е т н о нам, учасникам правозахисту, а нашому народові зокрема . . .

...Масштаби правопорушень так **зросли,** що це стало звичним, це стало своєрідним **законом.** Тепер, навпаки, дивуються і турбуються, коли десь, хтось дотримується закону. Це вважається дивацтвом або злочином.

Саме так: вимога змінити ситуацію у відповідності з Правом здається безумовною або злочинною. Яскравою ілюстрацією до цього твердження є суди над тими людьми, котрі повіривши в конституційні ґаранти, піднімали питання про ідею виходу України з Союзу РСР. Лише за висловлення ідеї „виходу", який гарантується ЗАКОНОМ, людей засуджували до розстрілу... Ми стверджуємо ПРИРОДНІСТ ПРАВА ЛЮДИНИ. Право належить Людині, а не Державі, котра лише повинна захищати своїх громадян від узурпації того Права...

2. Українська ситуація

Острах бере людей, коли вони торкаються питання про українську ситуацію. Ярлик „українського націоналіста" забезпечено, а з ним — відповідна реакція відповідних органів... Бюрократи наливаються кров'ю, коли питання про Україну піднімається учасниками правозахисту: — Якого біса вам потрібно? Не було й нема української проблеми. Україна — складова й невіддільна частина Союзу, вільна серед вільних, щаслива серед нещасливих, член ООН, суверенна держава, у всіх кінцях світу співають її співаки, танцюють її танці... Все це правда, добродії! Ми — одна з найбагатших, найзаможніших... але нам, як це не дивно, мало ремигати і гикати від ситості... Наш погляд охоплює духовну реальність сучасності... Боже, куди поділася Україна? Що з нею сталося? Невже на цій землі проходили кобзарі, лише думою та піснею піднімаючи цілий народ на герць супроти напасників?.. Ми втратили живий дух минулого всього за півсотні років. Це — неймовірна трагедія і ганьба!... Йдеться про вражаючий історичний феномен деградації цілого народу під пресом бюрократичних узурпаторів масове відречення від рідної мови, посилання дітей до російських шкіл, зневага до рідної культури і літератури, а відтак — цинізм і збайдужіння до рідної культури. . . . Ми одразу ж вкажемо з рівною дружністю, що російська мова й культура до цього не має прямого відношення. Російський народ знаходиться в такому ж катастрофічному стані, і нема йому радості від того, що мільйони українських чи башкірських перевертнів ввілються до його мовної чи культурної стихії... Хто ж винен у тяжких духовних злочинах супроти нашого народу та інших народів-братів? Винуватець один: бюрократична структура суспільства, створена ще Сталіном, інерція котрої ще досі не подолана. Це — своєрідна підпільна кібернетична машина, бюрократичний супермозок, суспільний компютер, який узурпував привілеї і права народовладдя і прикрився ідеями цього народовладця...

...Законодавчі акти, і перш за все, Конституція... повинні НЕДВОЗНАЧНО визначити в і ч н і с т ь Нації, як основи буття сучасної, земної людини, повну духовну суверенність нації понад інтересами держави... інтернаціональне, всесвітнє складається з національного..."

З ПРЕСВІТЛИМ ПРАЗНИКОМ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

Членки Відділу Союзу Українок Канади ім. О. Кобилянської в Саскатуні

з а с и л а ю т ь

щиросердечні побажання Централі Союзу Українок Канади, Редакції журнала „Промінь" та Членкам Союзу по відділах у всій Канаді і всьому українському народові

РАДІСНЕ
ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Анна Холод — голова
Марія Гарбус — референтка

Савеля Стечишин

ПАМ'ЯТІ ТРЬОХ СОЮЗЯНОК

Анастасія Мисак

Леонія Слюзар

Анастасія Сарчук

Ростуть могили одна за одною. Відходять перші плугатори, що відданою працею, молодечим запалом і вірою в світле майбутнє здвигнули першу в Канаді краєму жіночу організацію СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ.

Нещодавно покинули наші ряди три основоположниці Союзу Українок Канади — добр. Леонія Слюзар з Монтреалу, Анастазія Сарчук з Вінніпеґу і Анастазія Мисак з Едмонтону. Приєдналися вони до тих громадських діячок союзянок, що відійшли раніше — Ольги Свистун, Анастазії Рурик і Ольги Савчук. Всі вони займали в окремих роках керівні пости в головній управі Союзу та залишили за собою роки праці в своїх місцевих громадах. До них належить додати й Харитю Кононенко, яка ввійшла в історію українського жіночого руху в Канаді ще перед заснованням Союзу Українок Канади і померла геройською смертю під час другої світової війни з рук ворога.

Одним із перших моїх споминів про покійну Леонію Слюзар це рік 1935, коли вона, тоді новоприбула молода українка з Буковини, дружина священика, промовляла на Всенародному З'їзді Інституту ім. П. Могили в Саскатуні на тему „Завдання жінки". У тих часах доповідь жінки на великому з'їзді належала до рідкостей. Цю функцію їй припоручено з метою розбудити зацікавлення жіночою організацією, бо вже тоді в Саскатуні існувало жіноче товариство ім. Ольги Кобилянської і йшла широко закроєна акція сформувати краєву організацію Союз Українок Канади. Молоденька доповідачка полонила слухачів своєю особою — вродлива і чарівна, та гарною мовою. Вона викликала запал до організаційного руху.

Як дружина священика вона вкладала свою частину жертвенної праці розбудувати українське життя своєї громади в Монтреалі. За її ініціятивою постало там жіноче товариство Доньки України, якого вона довгі роки була головою, пізніше почесною головою. Вона підтримувала кожночасні проєкти Централі Союзу і допомагала порадою. Союз Українок Канади нагородив її почесним членством 1952 року, а на ювілейнім з'їзді 50-ліття вшановано її грамотою заслуг. Леонія Слюзар була шляхетна, терпелива, працьовита громадська діячка та втішалася великою пошаною. Такою я її пам'ятаю. Упокоїлася 10 березня ц.р. Оставила сина д-ра Романа і дочку Любу (Бавер).

Про покійну Анастазію Сарчук і покійну Анастазію Мисак збереглися в моїй пам'яті спомини ще з років їх перебування в Інституті ім. Петра Могили в Саскатуні у двадцятих роках, коли мій чоловік Юліян був ректором, а я як його дружина мала відповідальність наглядати над дівчатами в ролі настоятельки. В тих роках Інститут був сильним культурним осередком, національною твердинею і здобув собі велику по-

шану українського суспільства. Питомці мали належну дисципліну і виховувалися в патріотичному дусі з особливою увагою на українську мову та українознавчі курси. Обидві Анастазії прийшли до Інституту ще дуже молоденькими і повною душею включилися в режим його життя. В товаристві Могилянок, до якого всі дівчата в Інституті належали, вони займали керівні пости, дбайливо виконували намічені ділянки праці, чи то з українського народного мистецтва, чи промов і дискусій. Одна і друга була для мене нераз правою рукою в таких проєктах. В моїй пам'яті вони залишилися отими трудолюбивими бджілками — працьовитими і скромними.

Анастазія Сарчук народилася в Сифтоні, Манітоба, в родині ранніх піонерів на прізвище Гишка, пізніше родина перебралася на стало до Арран в Саскачевані. До середньої школи (гай скул) Анастазія вчащала в Давфині і в Саскатуні, де так само побирала учительський курс. Прийшла вона до Інституту 1921 року молодим дівчам і відразу звернула на себе увагу своїм чудовим довгим і рясним волоссям каштанового кольору, що спадало на плечах. Виглядала наче казкова фея. Анастазія одружилася з Василем Сарчуком, відомим громадським діячем, педагогом (помер 1968 р.). В подружжі було двоє дітей — син Олександер, тепер адвокат у Вінніпеґу і дочка, Галина (Богонос) у Вінніпеґу, виховані в українській мові. В Кридорі і Етелберті, де її чоловік учителював, Анастазія докладала старань збагатити місцеве громадське життя українським змістом. 1935-1936 р. Василь Сарчук був ректором Інституту ім. П. Могили в Саскатуні. Там вони обоє включилися в громадську працю. В Союзі Українок Канади Анастазія Сарчук була до кінця свого життя книговодом та управителем журналу „Промінь", була заступницею голови в головній Управі Союзу, займалася працею філії Музею Союзу Українок у Вінніпеґу та навчала дітей релігії в недільній школі при Катедрі Пресв. Тройці. Анастазія була товариська, привітна, гостинна, мила і дуже скромна. Упокоїлася 10 березня цього року.

Анастазія Мисак походить з піонерської родини на прізвище Троян, яка поселилася в колонії Мічам у Саскачевані ще в ранніх роках приїзду імігрантів до Канади. Там вона народилася. Батько Анастазії Юрко Троян був очитаним поступовим українцем, передплачував українські часописи і його дім був осередком українського життя кольонії. Мати була іспитованою акушеркою. В такому середовищі виростали діти в цій родині. Анастазія прийшла до Інституту молоденькою, вчащала до середньої школи, побирала учительські курси і пізніше учителювала в українських околицях. Вона одружилася з учителем, пізніше аґрономом, Степаном Мисаком, що також виростав в поступовій родині, батько і мати якого були очитані, передові громадяни. Вона виховала двоє дітей — Галину (Особа) в Торонті і Лаврентія, що займає високе наукове становище у Ванкувері.

Винісши з Інституту засадничі погляди на українське життя, вони обоє керувалися ними в громадських справах в тих околицях, де обоє учителювали, а пізніше в Едмонтоні. Анастазія Мисак займала пости в головній управі Союзу Українок Канади та проявила себе при громаді Св. Івана як учителька української школи та садівничка, виховниця малят. В моїй пам'яті вона залишилася широкоглядною, справедливою, привітною і скромною. Анастазія Мисак упокоїлася по довгій недузі 23 лютого ц.р.

Нехай ця коротка згадка споминів про трьох заслужених союзянок буде китицею квітів на їх свіжі могили. Вічна їм пам'ять!

„ЮВІЛЕЙНИЙ ЗБІРНИК" УВАН У КАНАДІ

З нагоди 30-річчя Української Вільної Академії Наук у Канаді появився в Вінніпезі, під фірмою УВАН, „Ювілейний Збірник Української Вільної Академії Наук у Канаді" (1976), під редакцією О. Ґеруса, О. Барана й Я. Розумного. Збірник поділений на дві секції — загальної україніки й україніки канадіяни. До першої секції ввійшли наукові праці з української історії (М. Антонович, О. Баран, Ю. Гаєцький, О. Субтельний), лінгвістики (Ю. Шевельов), філології (Я. Розумний), літератури (Р. Карп'як, С. Мухин, В. Ревуцький, Яр. Славутич), релігійної політики в УРСР (Б. Боцюрків), економіки (Е. Бей, А. Качор), листування (П. Маценко, Р. Рахманний-Олійник), мітології (В. Шелест) та фолкльору (Л. Онишкевич).

Секція „Україніки Канадіяни" включає праці з ділянки раннього українського поселення в Канаді (В. Кей-Кисілевський, Дж. Рей), шкільництва (М. Іванчук), української католицької церкви в Канаді й ЗСА (М. Марунчак), студентських рухів (П. Мігус), громадсько-організаційного життя (О. Ґерус), українці в переписці населення Канади в 1971 році (І. Тесля), літератури (В. Кірконнел, М. Мандрика), кириличних манускриптів у Канаді (І. Ґерус-Тарнавецька), урбаністики (П. Воробій) та Канадського Інституту Українських Студій (М. Лупул).

З усіх тридцять праць — десять написано українською, а двадцять англійською мовою. Збірник появився завдяки фінансовій допомозі Канадського Федерального Уряду й жертводавців та нараховує 657 сторінок.

Замовлення в сумі 26.00 дол. висилати до:

Ukrainian Free Academy of Sciences in Canada
456 Main Street, Winnipeg, Manitoba, Canada

Л. Р-ва

РОЗВЕЛИ...

(Розповідь з часів Української Революції в Україні)

— От ніколи не думала, що прийдеться мені відцуратися від свого чоловіка! Але чого ті большевики не заставлять зробити? Розкажу з самого початку. Сидимо ми раз вечером з чоловіком; дітей вже спати повкладали, та журимося, як би то прожити на три тисячі місячного утримання, якщого ще й не виплачують до того всього. Аж застукав хтось у вікно. Видчиняю двері, а це наш знайомий один, схвильований такий:

— Тікайте зараз же з дому! — каже чоловікові, — я знаю напевно, що нині прийдуть вас заарештувати. Не гайте часу!... Їду попередити інших!...

І зник...

— Я й отямитися не могла. А чоловік стурбувався, хапається, не знає, що робити. Тікати то тікати! Одійшла трохи, зараз склала якоїсь білизни, хліба, цукру, злагодила тлумок, даю чоловікові.

— Куди ж мені йти?...

— Справді, — думаю, — легко сказати — втікти, а куди?...

На щастя зайшов до хати наш сусід, тоже попереджений, з тлумком і палицею!

— Готові? Ходім! Перше в В. до мого дядька, а там видно буде!...

Попрощалися, стукнули дверима, почулися кроки за вікнами і я лишилася одна зо своїми страхами. Та ніколи було сумувати. Хоч і підчистили ми все, чекаючи з дня на день трусу, але для певности переглянула шуфляди. Скільки не переглядай, не знищуй все компромітуюче, завше щонебудь лишиться: чи портрет Петлюри, чи відзнака, чи „універсал" якийнебудь. Взяла в руки відозву „бережіться плямистого тифу": чи палити її чи ні, думаю: а тут знов грюкають. З трусом прийшли...

Бували у нас труси... Ще при жандармах бували; і німці большевиків шукали. Ну, але так, як ці, ніхто не зуміє шукати. Незрівняні. Один гатить молотком по стінах, той підіймає дошки з підлоги; в коморі копають землю; риють в ліжках у дітей... А все питають, де чоловік.

— Не знаю! — кажу, — десь виїхав, а куди, не знаю! Вже кілька днів нема!

Не вірять. І в хлів пішли шукати, і в криницю заглядають, і на горище. Нема. Лаються, вимагають сказати правду... Шукали, шукали і пішли ні з чим; правда, якісь папери забрали; та сорочка моя випадково в кишеню до одного сховалася; а шкіра на черевики за пазуху до другого. Обіцяли ще прийти. До ранку не спала вже. Поки прибрала трохи, дітей заспокоїла. На другу ніч знов прийшли. Пошукали, не найшли чоловіка і забралися. Знов діти налякалися, а пані одна у мене мешкає, так та також жалується:

— Що це, — каже, — за кватиря така, прокидаєшся серед ночі, а над головою червоноармеєц!...

Третій раз прийшли серед дня. Знов не найшли чоловіка, забрали мене. Ледве встигла попросити сусідку до дітей подивитися.

Повели мене в черезвичайку. Чого я тільки по дорозі від них не наслухалася: і „ситой буржуйкой", і „петлюровкой", і „кровопійцей" вони мене називали.

Привели. Зайшла я у кімнату, брудну, обдерту; ні стільця, ні лавки. Коло дверей червоноармеєц з рушницею, а по під стінами буржуїв — зо три жиди спекулянти, якийсь чиновник чи вчитель обшарпаний — арештовані; старенька заплакана пані прийшла за сина просити.

Постояла зо три години. Надивилася добре на „сотрудніков" і „сотрудніц", що весь час швендялися через хату. „Сотруднікі", переважно, жидки і переважно, чи майже виключно, дуже молоді. Але сотрудніци... Які капелюшки, шовкові убрання, черевички, Які зачіски, як штучно підкрашені очі, губи... який чи яка не перейде, оглядає так, наче фотографує. Почуваєш, що кожну рисочку в тобі помітили, затямили...

Нарешті завели мене до товариша голови. Сидить в шапці на кріслі якесь хлопченя літ вісімнадцяти. Ноги в лякерках через поручня крісла перекинув, у френчі, галіфе, револьвер при ньому — все як слід; напальцях перстенів чуть не на кожному.

А рядом стоїть якийсь...

Боже мій! Умирати буду, не забуду його. Обдертий, в ватових штанах, з червоною зіркою на шапці; обличчя рябе від віспи; на однім оці більмо. Каторжанин справжній! Поки ще не бачила його — підбадьорувала себе: — Ну, що вони можуть зробити жінці, Нічого ж не знай-

шли при трусі. Чи можуть карати жінку за те, що не знає, де чоловік?

Побачивши того страшного, відчула, що вся моя бадьорість, вся моя завзятість і бажання навіть вимагати, щоб мене пустили додому, бо затримати незаконно, зникли. Стала мовчки перед столом.

— Ваше ім'я? — почався допрос.

Випитували, хто я, що роблю, що робить мій чоловік і де він?... Не повірили, що не знаю. Просила відпустити мене. Молоденький наче згоджувався; але той страшний щось шепнув йому на вухо і молоденький наказав завести мене в „подвал".

Через кілька кімнат з останками колишнього пишного омеблювання, але брудних, обдертих, запльованих, по вузьких сходах завели мене в той „подвал", колишню кухню великого панського дому. Темніло. Знесилена, я лягла на тапчан і заснула непомітно для себе. Кілька раз прокидалася від брязкоту зброї, кроків варти, але засипала, примушуючи себе не думати про дітей, про чоловіка. Ранком почула за ґратами знайомий голос. Сусідка умовляла вартового передати мені їжу. Побачивши мене через вікно, крикнула: — не турбуйся! Діти здорові — і побігла, утікаючи від страшної лайки і загроз вартового розстріляти на місці.

Через кілька хвилин я дістала хліб, а потім повели мене знов до прийомної, і зараз же до товариша голови.

— Не хотітє сказать, гдє ваш муж?

— Не знаю! — кажу; — коли б знала...

— Через два часа вас розстрєляют!

Стоїть страшний, з більмом на очі.

— Василю! Діти!...

— Стріляйте зараз! — кажу.

— Нєт, ви єще можете поєхать проститься с дєтьмі!...

Ще одна питка. Сіла разом з рябим на візка, на козлах червоноармеєц з рушницею.

Що я передумала за ті двадцять хвилин, поки приїхала до дому... Вчора мій старший хлопчик, сидячи на колінах, скрикнув:

— Мамо, а ти маєш сиве волосся. Чому?

О, я знаю чому.

Побачивши мене, діти побігли назустріч втішені. Поцілувала їх, пригортала до себе здивованих, трошки наляканих. Прикусила губи, щоби не кричати від болю. Кусала в кров пальці. Чи десять хвилин, чи десять літ пекельної муки? Напів притомну вивів мене рябий з хати.

Вернулися у чрезвичайку.

Знов допрос.

— Так ви не знаєте, гдє ваш муж?...

Раптом у мене з'явилася геніяльна думка. Так, це вони хотіли довідатися від мене в такий спосіб, де мій чоловік? Вони хотіли мене обдурити, а я їх обдурю!

— Не знаю, кажу, і знати не хочу. Ми з ним погано жили. Він мені життя зіпсував. Я тільки й чекала большевиків, бо по їх законах легше розвестися. Чого ви до мене чіпляєтеся? Я рада, що він пішов десь до мари, що нарешті я вільна!...

Вірили й не вірили. Запевняла їх, брехала, як уміла. Нарешті вирішили:

— Напишіть заяву, що ви зле жили з чоловіком, хотіли розвестися, хай сусіди підпишуть, тоді ми вас пустимо.

Написала. Знов поїхала з вартою додому.

Чого тільки не підпишуть добрі люди, щоби врятувати від розстрілу? Страшний забрав мою заяву з трьома підписами, а мене залишив дома з дітьми. Тепер уже місяць, як прийшли українці, як вернувся мій муж. Ми й плакали, і сміялися, коли я йому розсказувала свої пригоди. Але ще й тепер мені часто сниться подвал чрезвичайки, всі ті „сотрудніки", той рябий з більмом. Прокидаюся, вся тремчу і довго не можу заспокоїтися.

— — — — —

У річницю смерти моєї незабутньої дорогої дружини та нашої мами і бабусі, бл. п. Єлисавети Охітви, яка упокоїлась у березні 1977 р. в Торонті, в її світлу пам'ять складаємо дар — $25.00 на „Промінь".

Муж Еміліян, син д-р Павло з родиною і дочка Оля Гамара з родиною

„Золота корона священика!"

Життевий шлях дружин священиків не вистелений квітами... Богослов готується до священичого сану декілька років, в духовному семінарі або в Колегії, коли молода безтурботна дівчина, осяяна мріями про майбутність як добродійка, входить у вир громадського життя без жодного приготування. В скорому часі невблаганна дійсність виявляє образ парафіяльних вимог. Перше, це усвідомлення, що резиденція священика є громадська „інституція", в якій двері ніколи не закриваються: хто тільки має якубудь потребу заходить, без вагання до свого отця-пароха по пораду... в теперішній добі ще й телефон безнастанно дзвонить...

Від добродійки парафіяни сподіваються толерантности, вирозуміння Соломона в усяких справах, зокрема для жіноцтва, високогідного образа дружини священика, одним словом, всякі чесноти, якими поодиноко обдаровує українку, повинні б всі бути скупчені в особі добродійки! До того, її обов'язком є ще й виховувати своїх дітей на свідомих, діяльних провідників, бо ж на них звернені очі цілої громади. Переїзди з одної громади до іншої теж складнюють стійкість родинного життя.

Нелегкі це завдання, але, здебільша, добродійки скоро пристосовуються до обставин на часі і без нарікання погоджуються з долею, з глибокою вірою, що Господь їм допоможе.

Все ж таки, ця віддана праця Богові і народові має свої виїмкові нагороди — пізнання власних сил і здібностей, глибоке вирозуміння людської душі, загальна пошана громадянства...

Бл. п. добродійка Юстина Мельничук, на протязі свого довгого віку, пройшла всякі невигоди й турботи, що були на денному порядку в житті наших священиків-піонерів: гіркі роки депресії коли доляр був рідкісним гостем у домі, переїзди, тощо. Виконувала добродійка різні обов'язки як права рука отця — часто приходилось співати в церквах у відсутності дяка, заступати хресну маму в невідрадному випадку, годувати голодних прихожан, коли й для своїй родини було малувато; вона відвідувала хворих по домах, давала розраду засмученим, піддержувала на дусі зневірених.

Господь поблагословив отця і добродійку чотирма синами і трьома дочками. Совісні батьки дали кожній дитині глибокорелігійне й моральне виховання та науку. Четверо займають поважні й відповідальні становища в громадському й організаційному житті українців в місті Едмонтоні: Андрій, довголітній учитель в державних школах, широковідомий самостійник, бувший голова ТУС-СУНД на Канаду, щирий член громади при Соборі Св. Івана, де тепер виконує обов'язки реєнта. Богдан — діяльний самостійник, власник найбільшої Української Книгарні на американському континенті, щирий жертводавець на різні громадські цілі, в минулій війні служив в Королівський Канадській Летунській Дивізії. Надія, заміжня Боднар, учителька, бувша голова місцевого відділу Союзу, голова Провінційної Екзекутиви, тепер референтка Добродійної Праці в центральній управі. Тарас, фармацевт, активний член місцевої громади. Дві дочки, Віра Джейкобс і Теофіля Дін живуть в ЗСА а наймолодший син Василь у Ванкувері.

Беручи під увагу повище, можемо без найменшого вагання, погодитися з признання бл. п. отця Василя Сенишина, коли він сказав, що „добродійка Юстина Мельничук, є насправді »золота корона священика«". Такий образ покійної всі ми носимо в своїх серцях.

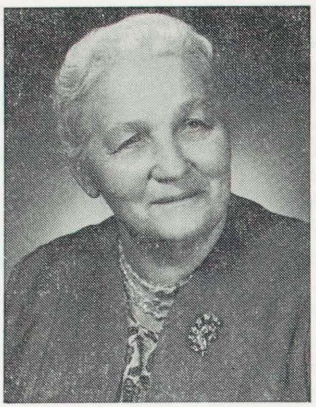

Добр. Юстина Мельничук

Народилась добродійка в селі Ясенів, район Броди, Західня Україна, 19 березня 1898 року, в родині Івана і Парані Дворновських. Тут закінчила середню школу де вивчала українську і польську мови. Молодою дівчиною прибула до рідні, в місцевості Етелберт, Манітоба, в 1912 році. Звідсіля переїжджає на працю до Давфину, де 1914 року, виходить заміж за Петра Мельничука, учителя з Пайн Ривер. Були це часи в яких перші українські поселенці болюче відчували брат своїх священиків, отож не диво, що молодий учитель, порадившись з дружиною, вирішив посвятити своє життя на служіння Богові, рідній Церкві та свому народові. Року 1923 новоприйнятий священик, отець Петро Мельничук, перебирається з родиною на першу парафію до містешка Канора, в Саскачевані.

В грудні 1926 року, зорганізовано Союз Українок Канади, під час Народнього З'їзду в Саскатуні. Добродійка Юстина відразу пояснила жінкам про користи й потребу приналежности до жіночої крайової організації і в скорому часі заіснував в Канорі відділ ім. Марії Маркович, в якому добродійка записується першою членкою.

В наступних роках отець Петро служив у громадах: Вакав, Геффорд і Йорктон, в Саскачевані, в Едмонтоні і в Вернон, Британській Колумбії. В кожній парафії добродійка вступала до місцевого відділу, включалась активно в праці а часто виконувала обов'язки секретарки або іншої урядниці. Йоза пости в зарядах, добродійка Юстина постійно була членкою різних комітетів, офіційно й неофіційно, вкоротці — де було треба доглянути справу, там вона прикладала свої охочі руки. За час свого діяльного життя, добродійка була відданою членкою Союзу Українок Канади на протязі 51 років!

За її визначні заслуги відділ при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні вшанував і нагородив її почесним головством відділу, а громада при Катедрі відзначила її як почесну членку. В часі Ювілейного З'їзду Союзу, Цен-

тральна Управа вшанувала добродійку за 50-ліття приналежности до організації.

Отець Петро відійшов у вічність 30-го серпня 1953 року, на парафії в Вернон, служивши рідній Церкві і своєму народові звиж 30 років. Добродійка повертає до Едмонтону і до кінця свого життя остається тут діяльною членкою Союзу. Свого часу, вона виконувала обов'язок „другої мами" молодим студентам в Інституті Св. Івана, а в літньому сезоні піклувалась нашими дітьми на оселі „Барвінок". З своїх скромних засобів жертвує щедро на Церкву, на Інститути та різні організаційні цілі. Піддержує українську пресу, зокрема журнал „Промінь".

Найсвітліший момент в її житті була взнесла хвилина, коли своїми очима бачила висвячення дорогого внука, Петра Боднара, в сан священика. Була теж учасницею на його першій відправі в громаді в Айтуна, Саскачевані, де отець Боднар тепер служить як парох.

Через довгі роки добродійка хворіла на недугу цукровицю, але ні біль ні неміч не спиняли її від участи в церковних Богослужбах або в підприємствах у громаді. Добрі діти пильнували, щоб мама ніколи не скучала вдома самітною.

Відійшла добродійка від нас на 79-ому році на вічний спочинок після труду і праці. Громадянство Едмонтону громадно прибуло на урочисту панахиду і величавий похорон. Наш відділ започаткував, перший раз у Канаді, церемонію з ПРАПОРОМ Союзу, в часі панахиди і похорону членки. Ця церемонія до глибини душі зворушила всіх учасників.

Залишила добродійка, в глибокому смутку, своїх семеро дітей, зятів і невісток, 17 внуків і 8 правнуків.

Хай земля канадська буде для неї навіки легкою!

Стефанія Пауш

* * *

ПОДЯКА

Родина бл. п. Добродійки Юстини Мельничук цією дорогою висловлює найсердечнішу подяку Його Високопреосвященству, Архиєпископові Борисові, настоятелям Катедри Св. Івана в Едмонтоні Мітратові О. Хом'яку і Отцеві В. Лакусті за молебень і відправлення панахиди і похорон, Отцям парохам Едмонтонського Округа котрі брали участь в панахиді і похороні, хорові при Катедрі Св. Івана котрий відспівав панахиду і похорон, відділу Союзу Українок Канади при Катедрі Св. Івана за їх численну участь і приготування поминального обіду, і тіло-носцям що несли домовину.

Також складаємо сердечну подяку всім учасникам похорону за молитви як і також тим що замість квітів, зложили свої пожертви на Катедру Св. Івана, Колегію Св. Андрея, Музей Союзу Українок Канади в Саскатуні, журнал „Промінь" і на Раду Українських Шкіл.

Щиру подяку складаємо пані Л. Івасюк за переведення поминального обіду, пані Р. Говді за розповідь життєвого шляху покійної Мами а особливу подяку висловлюємо пані С. Пауш за допис до часописів.

Нехай Всевишній винагородить всіх вас сторицею!

Діти — Андрій і Марія, Богдан і Наталка, Тарас і Маріянна, Василь і Діянна, Віра, Надія і Микола Боднар, Теофія. Внуки і правнуки.

Семінар Союзу Українок на Пров. З'їзді СУС і Колегії Св. Андрея у Вінніпегу

11, 12 і 13 ЛИСТОПАДА 1977.

Сесія Союзу Українок Канади, у формі семінара, відбулась в п'ятницю 11-го листопада 1977 рок, в залі Катедри Пресв. Трійці, в Вінніпегу.

Голова Манітобської Провінціяльної Екзекутиви, добр. Ю. Лучак, відкрила сесію і попросила о. Керніцького провести молитву. Після гимну Союзу Українок, слідувало слово добр. Лучак. Привітала вона делегаток, гостей та подякувала членкам екзекутиви за повну кооперацію. Заявила що, з огляду на те, що цього року відбуваємо семінар, не з'їзд, то жодних привітів ані звітів не буде. Цього року, сказала добродійка, багато часу присвячено ювілейним святкуванням, і відділи наші добре були зарепрезентовані на ювілейному з'їзді в Саскатуні. Але мусимо думати про майбутність, тому будемо обговорювати важніші справи на нашій програмі.

Тема 1-ша: Набуття нових членок по відділах. Модератор: добр. Г. Слюзар:

Кожна організація потребує допливу нових свіжих сил. Сьогодні ми зійшлися тут, щоб спільно обговорити це питання. Пров. Екзекутива плянуючи цей семінар, рішила вдатися до ширшого загалу членок, щоб уможливити їм висловити свої думки. Ми дуже вдячні їм, що вони прибули сюди сьогодні.

Щоб організація була живою і діяльною її членки мусять часто сходитися, спільно обговорювати свої справи, обмінюватися поглядами, відсвіжувати свій ентузіязм до праці і напрямні своєї цілі.

Отож такі з'їзди є корисні як для організації так і для окремих її членів. Обговорюймо спільними силами наші проблеми, шукаймо способів розв'язки їх. Для цього ми тут зійшлися.

Учасниками сьогоднішньої панелі є:

Пані В. Ковальчук — голова відділу при Соборі Св. Покрови. Вона є також касиркою в Пров. Екзекутиві, пані К. Юрків, голова відділу в Портедж ля Прері і пані М. Чубей, голова відділу в Роза.

Пані В. Ковальчук уважає, що українки, які не належать до нашої організації не знають про її цілі, не знають чому вони повинні належати до неї, інших не цікавить наша праця, а ще інші хотіли б робити щось інше, як те що ми робимо. Пані Ковальчук рекомендує запросити таких жінок, дозволити їм сформувати свою управу, подати їм інформації про наші завдання, поручити їм певну працю до виконання, а також пізнати їхні бажання.

Пані М. Юрків — вважає, що з нашої сторони ми мало що зробили в напрямі приєднання молодих українок за членством. Можливо, що програму праці треба зробити більш цікавою для молодших. В нашім відділі немає лекцій української мови для дітей і мамів, де вони могли б вчитися української мови, а як нема навчання

то прийдеться уводити англійську мову, щоб зберегти нашу спадщину.

Пані М. Чубей — В терені, на фармах у малих містечках немає молодих жінок і дівчат. Членки відділу живуть у більшій скількости у Вінніпегу і зберігають сентимент до околиць, де народились і виростали, підтримують членство там, приїжджають на імпрези, збори і так продовжують працю відділу. Молодь вивчена в канадійській школі думає по англійськи, добре української мови не знає і в українськім оточенні відчуває себе мешвартною. На перешкоді стоять мішані подружжя. Діти доростають і з фармів йдуть до міста, де є багато цікавого. Рекомендує контакт з молодшими, щоб пізнати їх зацікавлення.

В дискусії над обговореними проблемами взяли участь пані: Є. Зучкан, А. Стельмащук, А. Павлик, добр. Міненко, Н. Когуська, добр. Г. Слюзар. В загальному висновок, щоб провести працю над приєднанням нових членок до відділу, що у відділі є різні роди праці — і господарської і над народнім мистецтвом і культ.-освітній і рідномовній. Потворити при відділах комітети, приготовити для них програми і вказівки для праці на місцях.

Рідні школи — модератор А. Шевель.

Пані А. Шевель підкреслила вагу української мови, та звернула увагу, що українська мова уступає не лише з наших домів, але й з наших організацій. Діти щораз менше, говорять по-українському. Як вплинути на батьків, щоб вони не занедбували свого обов'язку

Панелістка — добр. А. Міненко, з'ясувала стан Рідних шкіл по Канаді в теперішній час, подаючи статистику на підставі праці дорадника Рідних шкіл — пана Івана Боднарчука. Подала про умови праці, серед яких приходиться працювати учителям. Підкреслила байдуже наставлення батьків, та зарядів громад до Рідних шкіл. Учителі є залишені на власні сили і здібності, а тому то наскільки здібні учителі в даній громаді така в тій громаді школа. Брак учительських конференцій та показових лекцій. Перебираємо чужі методи навчання, а разом з тим вносимо і чужий дух у наші школи.

Добр. Міненко подає кілька порад для кращого ведення Рідної школи:

1. Підшукати доброго директора школи, бо вся праця в Рідній школі залежить від того хто керує і наскільки знає наше Рідне шкільництво і його потреби.

2 Потрібна добра співпраця між зарядом громади і директором школи, та Шкільним комітетом.

3. Треба триматися засад Рідного шкільництва і в тому напрямку працювати, а не вишукувати чужих метод і пристосовувати їх для себе. Чужі думки і методи впроваджують чужий дух. А чи це нам на потребу і користь?

4. Шкільна Рада при Консисторії повинна б післати свого представника по наших Рідних школах і приглянутися ближче до практичної праці учителів по школах, щоб знати їх успіхи і труднощі і мати час від часу конференції, на яких сплянувати на краще працю рідного шкільництва тут на терені Вінніпегу.

5. Треба організувати курси українознавства. Але для організації їх підшукати відповідних людей. Запросити до праці людей, що колись чи й тепер мають до діла з українським шкільництвом, і щоб ці люди зайнялись активною працею.

Панелістку з Етелберт заступала Д. Черевик.

Рідна школа в Етелберт колись була, тепер нема. Дітвори є досить, бракує учителів. Ті що вчили раніше, з певних причин не можуть тепер вчити. Але діти вивчають українську мову в Державній школі.

В дискусіях брали участь — Н. Когуська і М. Юрків. Централя Союзу Українок Канади співпрацює з Радою Української Школи при Консисторії УГПЦ. Користати з грентів на вивчення мов, що дає уряд.

3 — Культ-освітня праця — модератор — Г. Матвієва, панелістки — Я. Яременко — Вінніпеґ, А. Подольська — Вайта, П. Буґера — Роблин.

Обговорено справи — проєкти освітніх вечорів, роковини письменниць, доповіді на освітні теми, Свято матері, Свято книжки, навчання колядок, писання писанок, про звичаї і побут, національні свята, в деяких відділах брак проводу і допомогового матеріялу.

В дискусіях брали участь добр. М. Керніцька, добр. Стус, А. Павлик. Дискутанти рекомендують — наради центральної і провінційних освітніх референток для обговорення проєктів, виготовити бібліографію відповідних книжок для освітньої праці, журнал „Промінь" подає багатий матеріял, „Юкреїніен Канадіяна" дає багато про різні відділи української культури в англійській мові.

4. — Що відділи сподіваються від Пров. Екзекутив. — модератор — Марія Сеніцька. Панелісти — А. Гудима з Транскони, М. Ілюк з Сондавн, А. Грицак з Овкбирн.

Після обговорення проблем і труднощів на місцях, в яких взяли участь такі дискутантки — Є. Білич, О. Завісляк, Г. Бабій, Н. Когуська зроблено було такі рекомендації: щоб Пров. Екзекутива приготовила програму праці, взявши до уваги обставини на місцях.

Відвідувати відділи, як це практикувалось останніх два роки.

Улаштувати курси провідництва. Пров. Екзекутива виконує дуже важливу працю. Зібрані висловили признання провідницям, а зокрема голові добр. Ю. Лучак за діяльність у минулім 1977 році.

Пожертви на продовження праці Пров. Екзекутиви склали: по $50.00 — відділ О. Кобилянської в Портедж ля Прері! по $20.00 — відділ О. Кобилянської в Вайта; по $15.00 — відділ Л. Українки, Давфин, відділ Кн. Ольги при Соборі в Вінніпегу; по $10.00: відділ Кн. Ольги в Етелберт, відділ Лесі Українки в Овкбирн, відділ Лесі Українки в Мензі, відділ О. Кобиянської в Роза; по $5.00 — Є. Білич, А. Павлик, А. Шевель, С. Бейзик, З. Крипякевич, добр. Ю. Лучак, Д. Черевик, М. Мандзюк-Сеніцька — всі з Вінніпегу, А. Подольська — Вайта.

Разом — $185.00.

На стипендійний фонд:

По $15.00 — відділ Лесі Українки в Транскона, відділ Кн. Ольги при Соборі в Вінніпегу; по $10.00 — відділ Лесі Українки в Давфин; по $5.00 — відділ Доньки України в Флин Флон. Разом — $45.00.

Д. Черевик, секр.

A HISTORY OF: AMATEUR THEATRE AT THE UKRAINIAN PEOPLE'S HOME IN TORONTO

Although a complete history of amateur theatre in Toronto is still to be written, a summary can be made from existing records attesting to the importance and vitality of theatre in the Ukrainian community. Theatre was the first cultural endeavour undertaken by the Ukrainian community and became the essential cultural activity of every organization irrespective of its religious, political or social affiliation. Theatre was not imposed on the community by a cultural or affluent elite. Rather, it originated from the needs of the community and derived its leadership from the same source. Since the education of the founders was minimal, and because age precluded knowledge gained from experience, the magnitude of their accomplishments is truly awesome. Ultimately, their contribution will be included in the History of Amateur Theatre of Canada, for language notwithstanding, it was truly a Canadian venture.

The Ukrainians were highly motivated in building a life based on their heritage perhaps more so than other East Europeans. For the first time in memory, albeit in a foreign country, they were free to express themselves in their own language without fear of censorship, reprisals or imprisonment. Consequently, they seized this opportunity to build a diverse religious, secular and political community which offered its members a rich and dynamic cultural life.

In the main, this is a history of the Ukrainian People's Home's drama society. Officially it began in 1926. Unofficially, in 1912 and in the intervening years was affiliated with other associations for the early Ukrainian community frequently changed its organizational structures and names to accomodate the expanding needs and interests of its members. Since theatre was a part of an organization, it always assumed the name of its parent organization.

According to government statistics,[1], there were only fifty-nine Ukrainians in Toronto in 1911. According to Ukrainian sources, there were several hundred at that time.[2] Considering the major projects undertaken by the community, requiring both human and financial resources, the latter figure is more accurate. In 1910, members of the community bought land to build a church and in 1911, they obtained a charter for a benevolent association named the Ruthenian National Benefit Society. Since the primary purpose of the Society is self-evident, I would like to mention that the charter contained a clause promoting education and expressing concern for the spiritual and cultural welfare of its members.

In 1912, a member of the Society organized an acting troupe. Mykhajlo Guzda was a seventeen-year-old youth whose only theatrical experience was a few years of acting in his village amateur group. However, he loved the theatre and was to remain active in it for over forty years. Unfortunately, no written record exists of his struggles to organize theatre in the Ukrainian community, but he told me the story personally, and if it lacks factual data, it may be attributed to the faulty memory of a now eighty-year-old man. He began by stating that actors rehearsed in his living quarters and, at first, they were responsible for costumes and stage sets. He fondly recalled the time that the actors paid a Jewish artist $50.00 for painting a backdrop — a Ukrainian landscape with a dashing Cossack on a horse in the foreground. He mentioned that public transportation was used to move sets to the rented basement halls or churches in the downtown area where they performed. As well as he can recall, it seems that the first play performed was *"Rozumney i Duren"* by Karpenko-Kariy (The Clever One and the Fool) in a church hall on Bathurst Street in 1913. At about the same time, another acting troupe was organized by the parish priest at St. Josaphat's Catholic Church, Rev. Boyarchuk. The historian Marunchak records only the fact that in the first two years the group performed fourteen plays.[3] Again it was necessary to obtain more information from a pioneer of that era. Mr. T. Yurechkiw an octagenarian, recalls the troupe presenting the musical drama *Oy Ne Khode Trytsiu* by Kvitka-Osnovianenko (Don't go Hryts) at the opening of the newly built church at 143 Franklin Avenue in 1913. Consequently, in 1913, the Ukrainian community attended two premiers marking the beginning of theatrical activities in Toronto.

It seems to me, although the actual records are vague, that Mr. Guzda's group came under the directorship of Vasyl Burtnyk. During the 1916-17 season, the troupe performed eight times in Toronto and travelled to other cities in Ontario entertaining Ukrainians.[4] Considering that Toronto's Anglo-Saxon community numbered over 300,000 at that time, and managed to present only fifteen amateur productions during the same period, the magnitude of their accomplishment is astonishing.[5] Moreover, the productions were directed by members of the University of Toronto's faculty while the actors were their students. Interestingly enough, one of the plays they presented was the *Inspector General* by the Ukrainian playwright M. Gogol!

In 1917, the theatrical group affiliated itself with the newly organized *Prosvita Association*. During the next nine years they presented fifty-seven plays, and most of the performance took place in rented halls, except those which were performed at St. Josaphat's parish.[6] When it became difficult to rent proper facilities for their various functions, Prosvita Society bought the fire-damaged Salvation Army Hall at 191 Lippincott Street in 1926. The renovated building was officially opened December 15th, 1928 as the Ukrainian People's Home.

To date, the UPH is the only organization that has a written record of all its cultural activities.[7] It should be remembered that theatre was only one aspect of the activities at the Home. There was a choir, dancing group, youth club, women's association, library, school, men's club and occasionally a band, thus offering the 200-250 members a wide choice for participation. The statistics of the theatrical accomplishments alone are very impressive. The amateur group performed 513 times from 1926 to 1952. There were seasons when forty-eight plays were presented, with performances only Saturday and Sunday evenings. Although their repertoire consisted mainly of Ukrainian classics, it also included contemporary Ukrainian-Canadian dramatics whose plays were thematically Canadian. The seating capacity of the theatre was 450, but frequently 500 were squeezed in so that they entertained close to 300,000 Ukrainians during that period of time. Moreover the acting corps rarely exceed forty people. But of those forty, there were fifteen to twenty actors who would have been an asset to any stage in Toronto if language had not been a barrier. During this time, eleven directors worked with the group and there were promptors, stage designers, wardrope and make-up staff. By this time, Mr. Guzda, the first director was the principle make-up man.

Obviously, the number of performances is not an indication of quality, but the consensus among Ukrainians is that the drama society at UPH was the best in Toronto. I think their verdict should be accepted for in the late thirties there were about eight theatrical troupes vying for the attention of close to 10,000 Ukrainians and yet no other group outside of the one at UPH had line-ups two hours before curtain time!

Despite the theatrical activities in churches, secular and political organizations, Ukrainian theatre died in the early 1950's. Death was caused by many factors: the quality of the performances declined as actors relied more on the promptor and less on memory, and familiarity of the script began to breed contempt; post-depression prosperity brought pursuit of material acquisition as the main goal in the community; television replaced live theatre as a source of entertainment; immigrants from post-war Europe expected the same professional calibre of theatre they were accustomed to in Western Europe, and as the standard declined, they were less supportive. Finally, the immigrant professional actors prefered to create their own theatrical group *(Zahrava* was founded in 1953 and has only mounted 16 plays and two revivals during this time). Consequently, to-day there is neither amateur nor a continuous professial theatrical troupe in Toronto.

For Canadian-born Ukrainians who are accustomed to attending the theatre, the absence of Ukrainian theatre is partly alleviated by their ability to transfer allegiance and support to Canadian theatre. However, it is regretable that our heirs have been denied the opportunity of learning their heritage as it is expressed in the unique language of theatre.

Anna Balan, 1977

FOOTNOTES:

1. They were listed as 17 Galicians and forty Ruthenians.
2. The Ukrainian Canadians — A History, M. H. Marunchak, p. 213.
3. Ibid., page 224.
4. A brief Historical Outline of the Ukrainian People's Home, edited by D. A. Nykolak, p. 11.
5. A Study of Amateur Theatre in Toronto 1900-1930. Robert Barry Scott, a thesis accepted in 1966 by the University of Toronto.
6. A Brief Historical Outline of the Ukrainian People's Home, edited by A. D. Nykolak, p. 13.
7. Ibid., p. 20.

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Микола Погідний

ЗОЛОТИЙ ВОЛОСОК І СИНІ ОЧКА

Так звалися дві маленькі дівчинки, перша Золотий Волос, друга Сині Очка. Вони були собі рідними сестрами, але чи це певно не знаю. Знаю тільки, що вони були собі дуже подібні. А жили вони у стіп високої гори, на якій хазяйнувала велика чарівниця, що могла вчинити, що тільки захотіла, могла теж перемінити своїми чарами, навіть людські діти. Ото ж дівчатка теж про неї знали все, навіть, що коли вона захотіла могла зробити дітей щасливими. І це саме й була головна причина, що ці дві сестрички Золотий Волос і Сині Очка вирішили дістатись до тієї таємничої жінки, що жила на високій і відлюдній горі.

Тож нічого дивного, що наші дівчатка, що надумали те й вчинили. Вони пустились мандрувати високою горою і мандрували невтомно, уперто день і ніч а все вгору і вгору. А коли потомились вирішили відпочати. Тільки вони не любили дармувати. Вони виплели з довжезної трави кошик, нарвали багато суниць і подумали: Ось тепер маємо з чим іти в гостину до нашої бабусі. Тож як тільки вийшли на гору зараз зустріли оту таємничу жінку пані.

А ота чарівниця, як побачила діток усміхнулася, відкрила перед ними ворота, привітала їх і погостила. А дівчатка відразу сміливо звернулися до неї і кажуть: Ми прийшли до Тебе, щоб ти нам сказала, що нам робити, щоб люди на землі були щасливі?

Стара жінка усміхнулася й каже: Це дуже гарно, що ви маєте бажання ущасливити усіх людей. Тим ви вже й тепер будете щасливі. Ідіть в хату і відпочиньте!

Ото ж дівчатка зайшли в прекрасну кімнату і побачили доокола повно квітів. Так було багато квітів, що це могло бути тільки в раю. Отож натішившись квітами вони полягилися до постелі і зараз поснули. Спали цілу нічку, а що далі сталося, я вже не знаю.

Стара чарівниця вже від себе їх не випустила. А на другий день, як сонечко розкинуло свої проміння по всій горі, гора під її чарами вкрилася золотими рожами й Синіми очками. Рожі блимали золотистим усміхом, а сині очка усміхалися синіми пелюстками. І як це сталося трудно розгадати, щоб живі дівчатка перемінилися в квіти. Але мабуть від тоді дівчатка дуже часто прибирають назви квітів: як Розалія, Роза, Розетта, Синє Око, тощо. І кожна дівчинка має свою улюблену квітку, якою так дуже пишається. Але чи це все є правдою треба запитатися отої чарівниці, що то любить інколи перемінювати діти людські у розкішні квіти.

Ніна Мудрик-Мриц

ПІСЕНЬКА

У бабуні на припічку
Цвіркун грає на скрипочку
Аж дзвенить струна.

Виграв пісню леліточку
Та й тоненьку, мов ниточку,
Вклав углиб вікна.

Засміялося сонечко —
Пісня: гоп крізь віконечко
В сад стрибнула вмить,

Між травиці пагінчики,
Поміж сонця промінчики
Впала тай бренить.

Вийшли діти з забавами,
Найшли пісню між травами,
Приєднались влад,

Ще й пташки розгулялися,
І бджілки позліталися
І співа весь сад!

МУЗЕЙНІ ВІСТІ

МУЗЕЙ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

З. Орест

БУДУЄМО НОВИЙ МУЗЕЙ СОЮЗУ УКРАЇНОК

Якщо б заплянові проєкти довкола нашого Музею були проходили нормально, ми всі, мабуть, були б раділи подією, про яку ми вже довгі роки мріємо. а саме відкриттям нового набутого приміщення для Музею Союзу Українок в Саскатуні.

Проте доля химерна і часом не лукава, „взяла нас за руку" і повела нас в іншу сторону, коли не помиляємось, то можемо сказати цілком певно на кращий шлях. Непередбачені події надали цілком інший напрям нашим заплянованим працям — замість переходу до набутого приміщення, будуємо цілком новий будинок — Музей.

А сталося це випадково. Мабуть це вже відомо для всього нашого українського загалу, що в недавному минулому Національний Музей Канади (Федеральний уряд) в Оттаві дав дотацію для нашого Музею Союзу Українок двісті тисяч долярів на закуп будинку. Саме в тому часі така нагода була. Бо в місті Саскатуні був на продаж будинок а при тому і два мешканеві доми та окрема велика ділянка землі (лот), на якій можна ще добудовувати потрібні будинки. Будинок, який був виставлений на продаж, був між іншим винаймлений (в оренді) Департаментом Публичних Праць і контракт ренту кінчиться при кінці грудня 1978 р. Отож Музей Союзу Українок закупив цей будинок, дві окремі хати та землю за 450 тисяч дол.

Щоби перейти до набутого будинку, наш Музей мусів би відмовити Департаментові Публичних Праць цього будинку, а при тім сплатити контракт ренту около 25 тисяч долярів. При тому згадаємо, що закуплена місцевість з будинками положена в центрі міста біля берегів ріки Саскачевану, де море літньої зелені міського парку надають цій місцевості прекрасного вигляду, одного із найкращих місць міста Саскатуну.

Закуплений будинок, який Союз Українок мав би уживати на музей, показався непрактичним для приміщення музею, бо не має всіх тих вимог, які повинен мати музей. Великі вікна та інші архітектурні структури, мусіли б бути перебудовані, щоб була відповідна температура без різних вологостей і така перебудова, за висловом архітеткурних знавців, мала б коштувати ще додаткових 200 до 250 тисяч дол.

Одначе існуючий закуплений будинок надається дуже добре на канцелярійні приміщення (офіси), і як ми вже згадували, винаймлений Департаментом Публичних Праць, приносить доходи з ренту для нашого Музею. Дохід цей не є аж надто великий, бо будинок куплено із підписаним давніше контрактом. Управа Головного Музею в Саскатуні уважає, що контракт який буде поновлено із початком 1979 року, буде багато кориснішим для Музею і в майбутньому такий дохід із ренту зможе оплачувати працівників нашого Музею.

Отож по багатьох міркуваннях засідань дирекції Музею та дорадчих експертів майбутности музейних справ, рішено щоб на закупленій площі (лоті) зараз таки в межу біля існуючого будинку будувати цілком окремий будинок — Музей, який мав би всі вимоги архітектурних музейних структур сьогоднішнього часу; канцелярій, бібліотеки, архівного відділу, мистецької галерії, кімнати засідань, невеликої концертної авдиторії і все інше, що мало б подібність будівлі як і інші канадські державні музеї. Такий новозбудований музей мав би бути головним центром нашого українського збереження.

За старанням дирекції Головного Музею, подання різних формальних аплікаційних прохань, відвідувань та стукань у двері відповідальних чинників провінційних справ в Реджайні, саскачеванський уряд в місяці березні цього року призначив дотацію на побудову нового Музею Союзу Українок 135 тисяч дол., як також і місто Саскатун 125 тисяч, під такими умовами, що ще цієї весни або на початку літа, Музей Союзу Українок починатиме будову нового будинка і що Музей Союзу Українок із своєї

сторони зложить також подібну суму грошей на будову. Отож архітектурні пляни (кошториси) вже є в стадії закінчення і все повинно бути на час, де будова нового Музею починатиметься десь на початку цього літа.

Музей Союзу Українок Канади почав кампанію на збірку своєї зобов'язаности. Наше православне середовище, а головне Союз Українок Канади не може позволити на утрату такої золотої нагоди; коли уряд і місто Саскатун призначили дотації на будову нового Музею в сумі четвертини мільйона дол., ми мусимо із своєї сторони показати і свою добру волю.

Нам потрібно лише 200 членів нашого середовища, які могли б посвятити для так великої справи по одній тисячі і вже ми були б врятовані від будь-якого непередбаченого упадку, а тих 200 членів зможуть вмурувати своїми іменами на вічність в історію нашого канадського змагу за здвигнення такого важливого проєкту як побудова Українського Музею Союзу Українок, Канади. Отож зроджене велике діло мусить осягнути свою мету. Хай же кожний член нашого середовища щедро допоможе покласти свою цеглу у цей важливий дім. Зробім це із ранньою весною, а вона напевно прийде у своїй повній для нас красі.

Пожертви на Музейну Фундацію

Марія Пилат — Ґлеслин, Саск.	$1,000.00
(в пам'ять сина Петра — упокоївся 25 грудня 1977)	
Марія Богдан — Ванкувер	1,000.00
Петро і Лелія Митрук — Ванкувер	1,000.00
Люба Кут — Бирнабі, Б. К.	1,000.00
П-во Вас. Гекман — Вернон, Б. К.	25.00
Відділ С.У.К. ім. Лесі Українки — Бирлінґтон, Онт.	500.00
Люба Лабадовська — Торонто	19.00
У.Г.П.Ц. ім. Св. Івана — Ошава	50.00
Марія Шевчук — Виловдейл, Онт.	100.00
Віра Шевчук (дочка) — Виловдейл, Онт.	100.00
Катерина Ксьондзина — Торонто	25.00
(в пам'ять чоловіка Йосифа)	
Т.У.С. — Гамільтон, Онт.	300.00
Відділ ім. Л. Українки — Гамільтон, Онт.	115.00
Марія Доналд — Гамільтон, Онт.	25.00
П-во Н. Грицик — Гамільтон, Онт.	20.00
П-во Г. Скварчук — Гамільтон, Онт.	20.00
П-во І. Олексюк — Гамільтон, Онт.	10.00
Надія Пенюк — Гамільтон, Онт.	10.00
Централя Т.У.С. і С.У.Н.Д. — Едмонтон	250.00
Вікторія Лазарук — Едмонтон	100.00
Відділ С.У.К. ім. Л. Українки — Ту Гилс, Алта.	100.00
П-во Олекса Чарнецький — Едмонтон	50.00
Пані О. Еткенсон (Кінащук) — Гай Левел, Алта.	25.00
Катерина Розак — Едмонтон	20.00
Відділ ім. Л. Українки — Санґудо, Алта.	25.00
Катерина Зеник — Шервуд, Алта.	20.00
П-во Вас. Федейко — Гай Левел, Алта.	10.00
(в пам'ять племінниці Зеновії Підручної)	
В пам'ять бл. п. Анастасії Мисак — Едмонтон, Алта:	
П-во І. Ґреґорі	10.00
П-во Ф. Ганночко	10.00
Василь Буряник — Вінніпеґ, Ман.	100.00
Century Publishing Ltd. — Winnipeg, Man.	100.00
В пам'ять Анастасії Сарчук — Вінніпеґ Ман.:	
Панна Т. Гаврисишин — Вінніпеґ	25.00
Пані М. Симчич — Вінніпеґ	25.00
П-во Гарві Френкел — Вінніпеґ	15.00
Відділ С.У.К. ім. Л. Українки — Транскона	100.00
Н. Григорчук — Етелберт	25.00
(в пам'ять дружини Анастасії)	
Анна Вишнивецька — Вінніпеґ	10.00
Пані І. Зучкан — Вінніпеґ	5.00
Іван Щур — Беніто, Ман.	5.00
Відділ ім. Св. Ольги — Айтуна, Саск.	500.00
Відділ ім. Ганки Романчич — Саскатун, Саск.	250.00
Відділ ім. О. Кобилянської — Мелвил, Саск.	100.00
Відділ (Леділ Ейд) — Медов Лейк, Саск.	100.00
Відділ О. Кобилянської — Донвел, Саск.	20.00
Відділ Т.У.С. — Вакав-Кадворт, Саск.	100.00
Іван Лущюк — Вакав, Саск.	100.00
Анна Дорош — Саскатун, Саск.	100.00
Галя Вебер — Саскатун, Саск.	20.00
Проф. Дмитро і Галя Максимюк — Саскатун	10.00
(з нагоди 45-ліття подружжя п-ва Р. Стратійчук)	
П-во Юрій Шупинюк — Реджайна, Саск.	100.00
П-во Орест Пасєка — Реджайна, Саск.	10.00
Вас. Семенюк — Йорктон, Саск.	25.00
Анна Завальська — Норт Бетлфорд, Саск.	15.00

Складаємо сердечну подяку всім жертводавцям за щедрі пожертви на будову музею.

За Раду Музейної Фундації

Оля Гавриш

Дальші пожертви просимо слати на адресу:

U.W.A.C Museum Foundation Fund
1240 Temperance St.
Saskatoon, Sask., Canada S7N 0R1

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

Членки Союзу Українок, відділ в Оттаві пересилають найщиріші вислови співчуття високоповажаній Родині по втраті Матері, шановної Добродійки Леонії Слюзар, членки-організаторки та довголітньої працівниці Союзу Українок — д-рові Романові Слюзареві з родиною, пані Любі Слюзар Бавер, пані Галині Мельник з родиною.

Нев'янучий вінок — $25.00 на журнал „Промінь".

За відділ

Галина Михальчук, голова Ліда Шульгин, секр.

— — — — —

У світлу пам'ять нашої дорогої мами, бл. п. Марії Пушкар, яка відійшла від нас 28 травня 1974 року, складаємо нев'янучий вінок з найкращих квітів, яких покійна так любила і в її пам'ять засилаємо $20.00 на журнал „Промінь".

Муж Василь, діти — Микола, Юлія, Ольга, Роман, Іван та Люба з їх родинами та унуками — Монтреал.

— — — — —

У світлу пам'ять першої добродійки при нашій УГПЦ громаді Успіння Пресв. Богородиці у Вернон, Б. К., бл. п. Юстини Мельничук, яка упокоїлась 31 січня 1978 р. в глибокій пошані до покійної складаємо $10.00 на „Промінь". Родині покійної засилаємо щире співчуття.

Василь і Павліна Гакмани, Вернон

— — — — —

Висловлюю найглибше співчуття родині Анастасії Сарчук і замість китиці квітів на свіжу могилу моєї довголітньої товаришки-могилянки, бл. п. Анастасії складаю $10.00 на журнал „Промінь", де вона довгі роки при нім працювала.

Анна Стасів, Тандер Бей, Онт.

— — — — —

Замість квітів на свіжу могилу піонерки, бл. п. Юстини Мельничук, яка упокоїлась в Едмонтоні 31 січня 1978 р. і сестри Марії Ребейки, яка упокоїлась 31 жовтня 1977 р., в їх світлу пам'ять засилаю $10.00 на журнал „Промінь". Родинам висловлюю найщиріші співчуття.

Анна М. Симчич

— — — — —

У дванадцяті роковини смерти мого дорогого мужа, батька і дідуня, бл. п. Григорія Фарини, який упокоївся 18 березня 1966 року, в його світлу пам'ять складаю $12.00 на журнал „Промінь".

Дружина Осипа Фарина, Едмонтон

— — — — —

Складаю нев'янучий вінок у світлу пам'ять моїх родичів — батька, бл. п. Івана Олійника, який упокоївся 1960 р. і мами, бл. п. Анни Олійник, яка упокоїлась 1961 р. в їх пам'ять складаю дар — $10.00 на журнал „Промінь".

Дочка Софія Пилипів, Виниярд, Саск.

— — — — —

Складаємо нев'янучий вінок на свіжу могилу нашої дорогої приятельки, заслуженої громадянки бл. п. Анастасії Сарчук, яка упокоїлась 10 березня 1978 р. у Вінніпегу, в її пам'ять вносимо дар $10.00 на „Промінь", якого вона довгі роки була адміністраторкою. Родині, особливо дітям — Галині й Олександрові висловлюємо щирі співчуття.

Андрій і Ангелина Павлики

Замість китиці квітів на свіжу могилу заслуженої громадянки, бл. п. Анастасії Сарчук, співробітниці журнала „Промінь", ідейної українки, складаю $10.00 на „Промінь".

Микола Гнатів, Вінніпег

— — — — —

Кладу китицю квітів на могилу мого пок. мужа, бл. п. Николая Кудли, який упокоївся 1944 року, в його світлу пам'ять складаю на журнал „Промінь" $5.00.

Єлисавета Кудла, Келовна

— — — — —

Відділ ім. Кн. Ольги в Кадворт, Саск. складає нев'янучий вінок у світлу пам'ять бувшої секретарки і доброї членки нашого відділу, бл. п. Марії Котелко, яка упокоїлась 11 вересня 1977 р., засилає $10.00 на журнал „Промінь".

Анна Тріщук, голова Савеля Ґриба, секр.

— — — — —

Замість китиці квітів на свіжу могилу бл. п. Анастасії Сарчук, заслуженої громадянки і провідної членки Союзу Українок Канади складаю $10.00 на „Промінь" Родині висловлюю щире співчуття.

Йоганна Михайленко, Саскатун

— — — — —

Відділ ім. Доньки України у Тандер Бей складає нев'янучий вінок на свіжу могилу бл. п. Анастасії Сарчук, довголітньої адміністраторки „Променя" і заслуженої членки Союзу Українок і засилає $10.00 на журнал „Промінь". Родині висловлюємо щире співчуття.

За відділ — Марія Пресунька

— — — — —

Складаю нев'янучий вінок на свіжу могилу моєї дорогої мами, бл. п. Євдокії Рачук, яка упокоїлась на 87 році свого життя дня 5 лютого 1978 р. в її світлу пам'ять засилаю $10.00 на журнал „Промінь"

Рівночасно роблю поправку, до нев'янучого вінка, що його склали членки відділу Союзу Українок при Катедрі в сумі $50.00 в числі з березня на стор. 29 в пам'ять моєї мами, має бути Євдокії Рачук (не Райцюк).

Анна Томнюк — Едмонтон

— — — — —

Замість квітів на могили наших матерів: бл. п. Анастасії Григорчук і бл. п. Доміцелі Пелехатої з теплою згадкою у День Матері складаємо $10.00 на журнал „Промінь".

Марія і Михайло Григорчук, Етелберт, Ман.

— — — — —

Замість квітів на свіжу могилу нашої довголітньої приятельки, бл. п. Анастасії Сарчук, яка упокоїлась 10 березня 1978 року, складаємо „нев'янучий вінок" у її пам'ять $25.00 на журнал „Промінь".

Родині покійної висловлюємо глибоке співчуття.

Михайло і Марія Григорчуки, Етелберт, Ман.

— — — — —

Відділ ім. Св. Ольги у Вернон, Б. К. складає нев'янучий вінок на свіжу могилу бл. п. Анастасії Сарчук, довголітньої адміністраторки журнала „Промінь" і провідної членки Союзу Українок Канади, в її світлу пам'ять засилаємо $10.00 на „Промінь". Покійній вічна пам'ять. Родині висловлюємо щире співчуття.

За відділ — Н. Микитюк, рефер.

Кладу нев'янучий вінок на свіжу могилу моєї незабутньої та довголітньої приятельки ще на рідних буковинських землях, бл. п. Марії Медведюк, яка упокоїлась 21 грудня 1977 року у Вінніпегу в її світлу пам'ять складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Анна Москалик, Вінніпеґ

— — — — —

Замість китиці квітів на свіжу могилу бл. п. Анастасії Сарчук, щирої народної працівниці, адміністраторки „Променя" і приятельки складаю в її світлу пам'ять $10.00 на журнал „Промінь". Родині покійної висловлюю щирі співчуття.

Соня Пелех, Вінніпеґ

— — — — —

Кладемо китицю квітів на свіжу могилу нашої дорогої приятельки, заслуженої членки Союзу, питомки Інституту П. Могили, бл. п. Анастасії Мисак, яка упокоїлась в Едмонтоні 23 лютого 1978 р., в її пам'ять складаємо $10.00 на „Промінь". Мужеві покійної п. Мисакові і родині висловлюємо щирі співчуття.

Андрій і Ангелина Павлики, Вінніпеґ

— — — — —

Провінційна Екзекутива Союзу Українок в Альберті складає нев'янучий вінок на свіжу могилу своєї дорогої членки, бл. п. добродійки Юстини Мельничук, яка упокоїлась в Едмотоні 31 січня 1978 року в її світлу пам'ять складає дар на „Промінь" — $25.00.

За Пров. Екзекутиву Союзу в Альберті

Василина Бойко, голова Розалія Фарина, секр.

— — — — —

Ділимося сумною вісткою, що наша дорога членка Текля Цитульська відійшла у вічність 30 березня 1978 р. в Овкборн, Ман., відділ ім. Л. Українки складає замість квітів на свіжу могилу $10.00 на „Промінь". Членки відділу висловлюють щире співчуття родині. Покійній вічна пам'ять.

А. Баклащук, голова М. Старенька, секр.

— — — — —

У 26 річницю відходу у вічність мого дорогого мужа, бл. п. Василя Саламандика, замість китиці квітів, складаю у світлу пам'ять Покійного $15.00 на журнал „Промінь".

Дружина Параня Саламандик, Едмонтон

— — — — —

У світлу пам'ять мого любого сина Ореста Москалика, який, у юнім віці, маючи 22 роки у часі другої світової війни 1944 року, як вояк пропав без відома, в його незабутню пам'ять складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Мама Анна Москалик, Вінніпеґ

— — — — —

Замість китиці квітів на свіжу могилу заслуженої членки Союзу Українок і нашої приятельки, бл. п. Анастасії Сарчук, складаємо $5.00 на журнал „Промінь". Родині покійної висловлюємо щире співчуття.

Михайло і Галина Бабій, Вінніпеґ

— — — — —

У світлу пам'ять моїх дорогих родичів і мужа складаю $15.00 на журнал „Промінь". Відійшли у вічність: мама — Василина Романко 5 квітня 1958 р., тато — Никола Романко, 30 січня 1970 і муж Стефан Кіндрачук, 21 травня 1973 р.

Докія Кіндрачук, Норт Бетлфорд, Саск.

У дев'яту річницю смерти мого мужа бл. п. Ореста Бабинця, який упокоївся 24 червня 1969 року, складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Анна Бабинець, Вінніпеґ

— — — — —

Засилаю китицю незабудьків у тринадцяту річницю мого дорогого мужа, бл. п. Івана Ґонсова, який упокоївся 19 лютого 1965 року в Монтреалі.

і на свіжі могили моїх — двоюрідної сестри і шваґра Василя та Юлії Музиків з Гамільтону, в їх пам'ять складаю $12.00 на журнал „Промінь".

Марія Пачковська Ґонсов, Лашін, Кве.

— — — — —

Відділ Союзу Українок ім. О. Кобилянської в Шіго, Саск., складає на свіжу могилу бл. п. добр. Леонії Слюзар нев'янучий вінок і в її світлу пам'ять засилає $20.00 на „Промінь". Добр. Леонія зорганізувала наш відділ у Шіго 1925 р. Членки висловлюють родині щире співчуття.

За відділ

К. Рудей, голова А. Парнета, секр.

— — — — —

У світлу пам'ять моїх дорогих дітей — дочки Марії і зята Юліяна Буряків, які упокоїлись одно за одним у 5-днях 24 травня 1965 року у Вінніпегу, також мого сина Мирослава, який згинув трагічно в Англії 8 листопада 1957 року, в їх світлу пам'ять складаю $15.00 на „Промінь".

Засмучена мати Тетяна Тучак, Торонто

— — — — —

У першу річницю моєї невиджалуваної дорогої матусі Наталії, яка упокоїлась 8 травня 1977 року в Україні, складаю в її світлу пам'ять $10.00 на журнал „Промінь". Сестрам в Україні висловлюю сердечне співчуття.

Ніна Жовкевич з родиною, Содбури

— — — — —

У другу річницю смерти нашого батька, дідуня та прадідуня, бл. п. Петра Васильціва, який упокоївся 13 квітня 1976 р., в його світлу пам'ять складаємо нев'янучий вінок та засилаємо $10.00 на журнал „Промінь".

Савеля Ґриба і родина, Кадворт

— — — — —

Замість китиці квітів на свіжу могилу бл. п. добродійки Леонії Слюзар, складаємо на журнал „Промінь" $10.00, а всій родині, оповитій глибоким жалем, висловлюємо наші найглибші співчуття.

о. Ф. Легенюк з родиною, Вест Гил, Онт.

— — — — —

Замість квітів на свіжу могилу моєї дорогої і незабутньої приятельки бл. п. Анастасії Сарчук, яка упокоїлась 10 березня 1978 р. в її світлу пам'ять складаю $5.00 на журнал „Промінь". Родині і співробітницям її засилаю щиро-сердечне співчуття. Покійній Вічна пам'ять.

Мих. Нема, Монтреал

— — — — —

У п'яту річницю смерти моєї мами Марії Горечої, яка відійшла у вічність 25 травня 1973 р. в Ню Йорку, США, замість квітів на могилу, складаю $10.00 на журнал „Промінь".

дочка Марія Шадурська, Гаєс

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

ЮВІЛЕЙ 50-ЛІТТЯ ВІДДІЛУ ІМ. СВ. КН. ОЛЬГИ ПРИ КАТЕДРІ СВ. ВОЛОДИМИРА У ТОРОНТІ

Святкування ювілею розпочалося вже 16 жовтня 1977 року, коли за християнським звичаєм була відслужена Панахида за спокій душ померлих членом відділу, які своєю невтомною працею увіковічнили пам'ять про себе.

Панахиду відслужили о.о. настоятелі протопресв. о. Дмитро Фотій і прот. о. Юрій Ференсів з відповідною промовою. Співав Катедральний хор під проводом диригента п. Нестора Олійника.

Саме святкування ювілею відбулося 23 жовтня 1977 року, яке почалося посвяченням прапору С.У.К. після Св. Літургії при вщерть наповненому храмі вірними нашої Святої нашої Православної Української Церкви. Незабутне враження залишилось, коли голова відділу пані Юлія Головата з кумами і жовтоблакитними стяжками внесли прапор перед аналой, біля якого зустріли цей похід о.о. настоятелі і при співі катедрального хору посвятили прапор. Після посвячення голова пані Головата передала прапор прапороносці пані Софії Лемезі, яка понесла його на призначене місце в залі, де відбувався святочний обід. Промови і музична програма звеличували ювілей 50-ліття.

Вступне слово про важливість і значення прапору С.У.К. та святкування ювілею, виголосила голова пані Юлія Головата. Наступним було слово о. протопресвітера Дмитра Фотія, в якому було висловлене признання і щира подяка С.У.К. в загальному і відділові ім. Св. Кн. Ольги окрема за віддану працю для св. нашої Церкви і українського народу. Одночасно о. Д. Фотій привітав від Преосв. Владики Миколая, на той час відсутнього. Святкову доповідь про історію відділу прочитала д-р Ганна Янішевська. Дуже цікаві і важливі особисті спогади про початки організування відділу в Торонті прочитала почесна членка Калина Сакалюк. Привіт від Централі С.У.К. виголосила 3-тя заступниця голови панна Стефанія Олійник. Від Східньої Екзекутиви С.У.К. вітала п. Ольга Гамара, від Т.У.С. голова п. Павло Кіт, від катедральної громади промовляв п. Іван Шлапак, голова громади, від СУМК п-і Катерина Майнер, від ОДУМ п. Олександер Харченко. Було багато писемних привітань. Були присутні на нашім святі представниці і голови інших жіночих організацій міста Торонта.

В музичній програмі виступали відомі співаки пані Іраїда Черняк, пані Іванна Карасевич і пані Петро Черняк. Пані Іраїда Черняк співала арію Мавки з опери „Лісова пісня" (Л. Українки) музика Віталія Кирейка, „Стелися барвінку низенько" народня пісня і „Ще не вдарив мороз" слова Л. Українки, музика Василя Сидоренка. Музичний супровід до цих пісень виконав на піяні Василь Сидоренко. Пан Петро Черняк проспівав „Огні горять", слова Т. Шевченка, музика Миколи Лисенка і

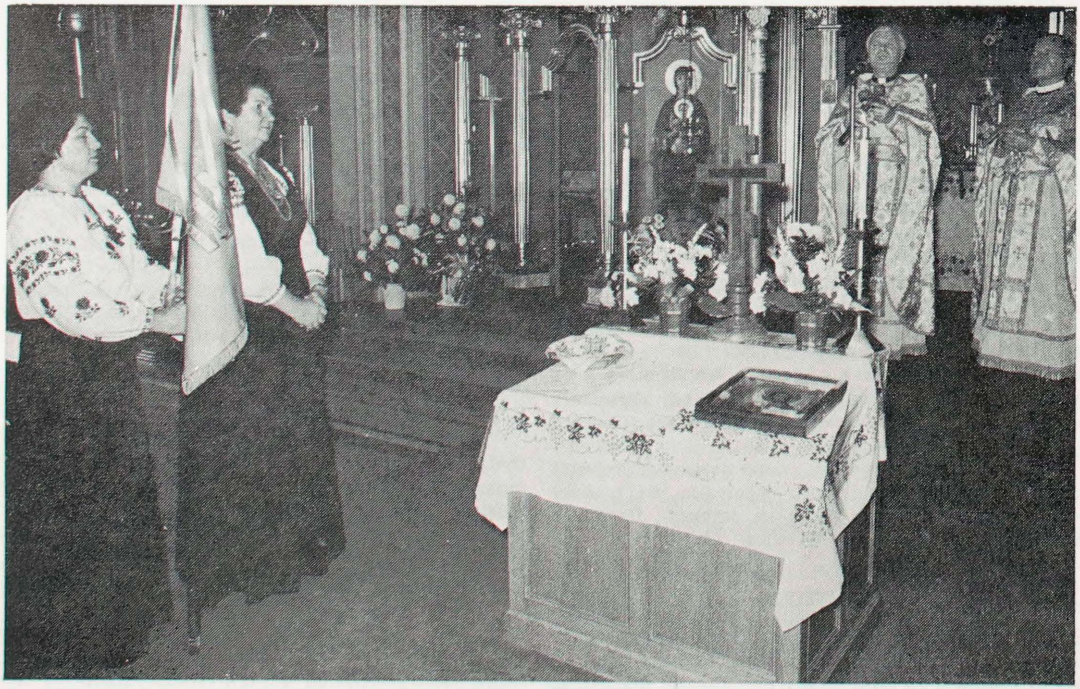

На знимці в церкві: з прапором прапороносець Софія Лемеза, за нею голова відділу Юлія Головата. Зліва біля Царських воріт о. прот. Юрій Ференсів, за ним о. протопресв. Дмито Фотій.

Знимка піонерок, основоположниць і заслужених членок: перший ряд зліва направо: Ю. Головата, Е. Деренюк, К. Сакалюк, о. Ю. Ференсів, добр. Анна Ференсів, о. Дм. Фотій, добр. М. Фотій, П. Гаврилюк, А. Бельбас, Т. Копил, А. Романко; другий ряд, зліва направо: Н. Козій, Н. Дубилко, д-р З. Плітас, А. Боднар, М. Божик, М. Шевчук, Ол. Пригорницька, Д. Гельманчук, М. Мудра, М. Ґужда, Т. Тучак, А. Євчук; відсутні на знимці: П. Мошук, В. Лавринюк, добр. Е. Василів, А. Бойко, М. Макітра, А. Стахів, М. Йонка, К. Ґутій, М. Квас, С. Іваницька, М. Михайлюк, А. Коропецька, І. Вахна, Р. Романко, М. Давискиба, Д. Мандзюк, Ю. Сулима, К. Грабовська, К. Христинич.

„Україно, Матінко моя" муз. Кос-Анатольського. Музичний супровід на піяні виконала п-ні Іраїда Черняк.

Пані Іванна Карасевич проспівала „Рушничок" слова Андрія Малишка, музика Платона Майбороди, „Нащо мені чорні брови" слова Т. Шевченка, і „Жито мати" народня пісня. Музичний супровід на піяні виконала студентка музичного факультету панна Галина Михальчук.

В музичній програмі брали участь і молодші виконавці: панна Тереса Олійник з чуттям програла на піяні „Прелюд — фуґу число 15 С. Баха і „Рушничок" муз. П. Майбороди, Галина Сидоренко програла на сопілці дві українські народні пісні: „Йшли корови із діброви" (сопілка сольо) і „Ой ходила дівчина беріжком" в музичному супроводі на піяніно Василя Сидоренка і Василь Сидоренко виконав на піяніні власну композицію „Українська Рапсодія ч. 1". Після музичних виступів голова відділу пані Юлія Голова роздала ювілейні грамоти заслуженим членкам відділу. Програму переводила голова відділу пані Марія Божик. Залю, де відбувався святочний обід, удекорували пані Олена Олексюк і пані Діна Гетьманчук.

Слово подяки виголосила голова культ.-осв. комітету добр. Єлисавета Василів підкреслюючи заслуги голови відділу пані Юлії Головатої і усіх членок культ.-осв. комітету за їх організаційний хист при влаштованні цього незабутнього ювілею. Співом „Де згода в сімействі" закінчилося відзначення ювілею 50-ліття відділу ім. Св. Кн. Ольги.

Добр. Єлисавета Василів

ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ВЕЛИКОЇ ПОЕТЕСИ

Відділ ім. Лесі Українки, Гамільтон, Онт.

21 лютого ц. р. жіноцтво при Соборі Св. Володимира святочно відзначило пам'ять найславнішої української поетеси — Лесі Українки.

З любов'ю і смаком прикрасили жінки парафіяльну залю з нагоди святочного вечора: столи були застелені чудовими українськими скатертями, на сцені, на вкритому тканим рушником столику, як символ свята, біліло скульптурне погруддя незабутньої Лесі Українки, а перед ним — букет свіжих квітів. Святочну програму підготував культ.-освітній комітет жіночого відділу.

Коротким вступним словом привітала присутнє жіноцтво і відкрила вечір голова відділу пані Наталя Бал. Молитву прочитала пані Варвара Логин, і вона ж провадила святочну програму.

Як і щороку, звеличали свято читанням поезій Лесі Українки, як також і віршами, присвяченими пам'яті нашої великої національної поетеси, а саме: „І ми колись боролись, мов Ізраїль" — деклямувала пані Анна Кіт; „Мій шлях" — пані Анастасія Дудар; спогад Остапа Лисенка „З давніх літ" з почуттям прочитала пані Варвара Логин; поезію „У чорную хмару" — пані Марія Лещук; вірш-присвяту „Лесі Українці" дуже мило деклямувала учениця „Рідної Школи" Гануся Бал; поезію „Порвалась нескінчена розмова' — пані Надя Пенюк. Завершила художню частину пані Наталя Бал, яка з почуттям прочитала поезію англійською мовою — „Контра спем сперо".

У приємній розмові наше дружне жіноцтво скінчило святочний вечір традиційним товариським чаєм з печивом.

Галина Козак, кореспондентка

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ

ВЕРНОН, Б. К.

У неділю 19 лютого 1978 року, відділ ім. Св. Ольги влаштував свято нашої дорогої поетки Лесі Українки. Після Служби Божої о. А. Лакуста відслужив панахиду і запросив всіх присутніх до Народного Дому на обід, що його приготовили членки відділу, як також на концерт в честь Лесі Українки.

Заля була вже в святочному нас-

трою, стіл застелений вишитим обрусом, прикрашений квітами, а портрет Лесі Українки прибраний вишитим рушником. На столі були розложені твори Лесі Українки, книжки „Три сильветки", та „Lesya Ukrainka" в англійській мові.

Святочну програму відкрила голова Василина Кучер. Програмою керувала пані Анна Кецкало. Діти рідної і недільної школи відспівали „Царю Небесний". Жіночий хор — „Ой весно, весно". Рецитація „Надія", пані Соня Винничук, танець „Коломийка" — одна пара, Данило Николик і Леліяна Смит, пісня „Сховалося сонце" — діти, деклямація — „Леся Українка", Ліліяна Смит. Реферат — „Життя і творчість Лесі Українки" виголосила Н. Микитюк, пісня „Ой де ж тії квіти" — діти. Танець „Козак" — сольо. Єлена Крипс, „Місяць на небі" — жіночий хор, танець „Вільний гуцул" — Данило Николик, пісня — „Сонце заходить" — діти, танок — „На вечерницях" — Д. Шапка і Д. Страйкер.

Кінцеве слово сказав о. А. Лакуста, який склав подяку п-ву Чайковським за приготовлення програми, п. П. Малишові за підготовку жіночого хору. Одночасно о. А. Лакуста звернувся до молоді і вкоротці розповів їм про поетесу Лсю Українку, як вона любила свій народ, під якими обставинами вона писала і що вона дала нам таку літературу за яку ми повинні бути дужт горді. Закликав молодь до праці.

Закінчено програму гимном Союзу „За нами сестри" і „Боже щасти".

Голова пані В. Кучер вручила пані Д. Чайковській квіти і подякувала її за працю з дітьми.

З нагоди цього свята відділ ім. Св. Ольги призначив $25.00 на пресовий фонд журнала „Промінь".

Н. Микитюк, реф. освіти

КОНЦЕРТ В ЧЕСТЬ ЛЕСІ УКРАЇНКИ ТА МАРКА ВОВЧКА
У ВАНКУВЕРІ

Заходом відділу С.У.К. ім. Лесі Українки у Ванкувері в неділю дня 26 лютого 1978 р. відбувся концерт в честь його патронки Лесі Українки та визначної письменниці Марко Вовчок.

По Службі Божій всі перейшли до авдиторії, де засіли при гарно прибраних столах. Завдяки паням А. Мануша та Л. Митрук заля була гарно прибрана вишиваними рушниками; спереду залі стояв стіл з портретами Лесі Українки та Марко Вовчок. На столі розложені їх твори. Поруч на сцені стояв прапор нашого відділу. Все це додавало більшої урочистости для цього свята.

Перед перекускою, яку подали членки з Соціяльного комітету під керівництвом пані М. Стівенс, настоятель собору о. прот. П. Бублик перевів молитву. Концерт почався о год. 1:30 пополудні. Жіночий хор нашого відділу під керівництвом пані Марії Вакалюк, акомпаніювала на піяно п-ні Славка Шумей, відспівав гим Союзу „За нами сестри", а відтак вступне слово сказала голова культурно-освітнього комітету добр. К. Бублик.

Сумківський квартет під керівництвом Константина Сміта відспівав пісню яку він вивчив бувши на літні оселі „Вербовая дощечка".

Наступною точкою був монтаж про Лесю Українку у виконанні пані О. Дзюбенко а деклямувала пані Ґлорія Катнік „На роковини Шевченка", панна Лінда Ворончак „Скрізь плач", панна Павліна Москаль „Ук раїно плачу", пані Люба Мануша „Поворіт". На піяно приграваля пані Славка Стасюк. Всі декляматорки і обидві піяністки це наші молоді членки Союзу і ми повинні бути з цього горді, що вони вступити і поповнили наші ряди молодими силами, а головне що працюють разом з нами. Дальше жіночий хор виконав дві пісні „Рідна мати моя" слова А. Малишка, муз. Г. Майбороди і „Чи справді" слова і музика І. Веселовського.

Реферат присвячений Марко Вовчок прочитала пані Л. Карпінська, в якому вона змістовно представила нашу визначну письменницю.

На закінчення голова відділу пані Л. Митрук подякувава всім учасникам концерту та гостям за їх численну присутність.

Державним та національним гимном закінчено концерт.

Дохід з цієї імпрези у сумі $100.00 переслано на видавничий фонд журналу „Промінь".

Олена Дзюбенко

ВШАНУВАННЯ АННИ ПРОКОПЮК З НАГОДИ ЇЇ УРОДИН
МОНТРЕАЛ

В неділю 27 листопада 1977, родина, близькі приятельки і членки Союзу Українок Канади, відділ ім. „Доньки України" при Соборі Св. Софії в Монтреалі, влаштували несподіванку для пані Анни Прокопюк з нагоди відзначення 70-ліття з дня її народження. Ювілейний обід відбувся в домі її дочки пані Марії Кушнір. Друга дочка пані Оля Косс і родина приїхали з Дітройту, Америки щоби звеличати цей великий день в життя їх матері.

Ювілейний обід відкрив молитвою отець Ігор Куташ, а господарем був довголітній приятель ювілятки Олекса Кіпибіда. Хлібом і сіллю привітали пані Прокопюк, сестра, пані Кароліна Крочува і пан О. Кіпибіда, які побажали ювілятці доброго здоров'я, щастя і ще многих літ прожити та багато більше ювілеїв відзначувати на життєвому шляху. Від внуків свою бабуню привітав Тарас Кушнір, який рівнож довгі літа був головою Східньої Екзекутиви СУМК, та вручив китицю рож. Після того були зложені привіти від присутніх а від Союзу Українок Канади, відділу ім. „Доньки України" привіт зложила пані Стефанія Кульба. В теплій і приємній атмосфері, ювілятка і присутні перевели цей день та пригадували собі незабутні моменти з прожитого життя.

Шановна ювілятка вже поверх 45 літ є членкою відділу „Доньки України" і майже 45 літ брала активну участь в різних комітетах відділу. Її улюблена робота це в кухні на всіх імпрезах спонзорованих відділом. Під її умілим керівництвом кухня відділу тішиться доброю славою в Монтреалі. Пані А. Прокопюк заслужена і дуже респектована членка нашого відділу і тішиться популярністю не тільки в відділі але рівнож і в громаді.

Зарядчикам ювілею, а спеціяльно панству Б. Кушнірам належиться сердечна подяка за їх труд, щоби цей день був пам'ятний для пані А. Прокопюк. Загальна збірка на „Промінь" принесла $45.00 з чого пані А. Прокопюк сама зложила $25.00. В імени відділу „Доньки України" бажаємо пані А. Прокопюк ще довгі

літа прожити при доброму здоров'ю на славу і втіху своєї родини і на користь нашої церкви і відділу. Щасти її Боже!

С. К.

ЮВІЛЕЙ 50-ЛІТТЯ ТА ЮВІЛЕЙ 25-ЛІТТЯ
ЕНҐУСВИЛ, МАН.

День 6 серпня 1977 р., залишиться в пам'яті п-ва Николи та Емілії Галаків з громади Св. Вознесення в Енґусвил, Ман. В той день найближча родина, приятелі та сусіди вшанували основоположників церковної громади Св. Вознесення та Народного Дому ім. Івана Фрака з нагоди святкування їхнього 50-літнього ювілею подружнього життя.

Святкування розпочалось в церкві української греко-православної громади Св. Вознесення, в якій Никола та Емілія присвятили багато труду впродовж цілого життя від її початків.

Парох громади о. Михайло Шкрумеда, з допомогою співаків громади Св. Михаїла з Сенді Лейк під диригентурою п. Петра Колтуського, відслужив Св. Вечірню.

Після цих відправ, всі перейшли до Народного Дому на прийняття, де при вході ювілятів зустріла дружка Вікторія Лаба та дружба Мафтей Чучман, вітаючи хлібом та сіллю ювілятів.

При вечері та після, було прочитано ряд привітів: від Блаж. Митрополита Андрея, Президії Консисторії та державних і провінційних достойників. Присутні, які склали привіти, були — дружба з-перед 50 років — п. М. Чучман, племінник Емілії — Тарас Люба, який подав зміст життя ювілятів, що було переповнене трудом, працею для родини та громади, за що осьогоднішні присутні віддають пошану і подяку. Про громадську діяльність, дяківство Николи та довголітнє співання і також Емілі, говорив П. Колтуський. З теплими словами до своїх батьків звернувся зять Теодор Василенко.

Промови закінчились привітом пароха о. М. Шкрумеди, який представив шлях трудолюбивого життя ювілятів, про їхню дбайливість, відданість та ревну працю при громаді та в ділянці церковній. Братова пані Люба, при розподілі ювілейного торта проспівала спеціяльно складену на ювілею пісню. Вечір закінчився

Перший ряд сидять — Никола і Емілія Галаки, другий ряд — Теодор і Ліда Василенки — зять і дочка п-ва Галаків.

забавою і привітанням подружжя п-ва Теодора і Ліди Василенків, з приводу їхнього 25-ліття подружнього життя.

На пресовий фонд склали присутні $140.00, з чого $70 на „Український Голос" а $70 на „Промінь".

Для ювілятів, Николи та Емілії Галаків в їх 50-ліття, Теодора та Ліди Василенків в їх 25-ліття, молимо Всевишнього, щоб обдарив їх щастям, здоров'ям, та зберіг їх на Многі Літа прожити.

Присутній

„СТАР" ПИШЕ ПРО УКРАЇНСЬКІ ПИСАНКИ

"It's marvellous to watch the brilliant ritual unfold".
— Star staff writer
— Dorothy O'Neill.

В торонтонській газеті "Star", за 10 березня, була надрукована стаття про українські писанки й велика фотографія з пані Віри Кузик та її доньки Дарусі Болусмяк при писанні писанок в Гілвудській бібліотеці — Скарборо. Ці шановні жінки вже багато років демонструють це цінне народне мистецтво по бібліотеках східнього Торонта. Крім писанок вони показують паски та великодні печива для посвячення.

У статті розповідається не тільки процес писання писанок, а й значення різних символів і узорів на писанках, які походять з поганських і християнських часів. Там також говорилося про будову кисті й інших необхідних речей для писання писанок.

Пані Кузик навчилася цього мистецтва ще в дитячім віці на Буковині, звідки вона походить, а Дарусю навчилася від мами.

Даруся Болусмяк, як і її чоловік Володимир, до одруження були активними сумківцями та членами молодечого хору ім. митр. Іларіона. Тепер Володимир і Даруся мають 2-річного синка Марка і належать до парафії св. Анни в Скарборо. Перед кожним Великоднем це подружжя усердно займається нашим старинним народним мистецтвом писання писанок.

Раніше Даруся працювала учителькою і кожного року та школа мала приємність оглядати виставку Дарусиних писанок, і завжди учні й учителі подивляли красу такого унікального мистецтва.

То ж приємно зазначити, що писання писанок процвітає в Канаді так само, як було і в Україні, звідки це мистецтво й походить.

Ліза Бот

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ І ЧЛЕНСТВА В САСКАТУНІ

В неділю 26 лютого 1978 р. відділ ім. Ольги Кобилянської в Саскатуні при Катедрі Пресв. Трійці влаштував День Української Жінки і Членства. Це свято вже віддавна ввійшло в традицію нашого відділу.

Для цієї імпрези дбайливо удекоровано катедральну залю. На стіні при головнім столі приміщено побільшену до великого розміру грамоту Союзу Українок Канади, а побіч таблицю членства з прізвищами тих, що вибули в організації Союзу 25 років або більше. Державний прапор з одного боку і прапор відділу з другого доповнювали декорацію. Головний стіл прибрано живими квітами. На залі розміщено малі столики, накриті одні блакитними, інші жовтими скатертинами, а на столиках стоячок з мініятюрним блакитним прапорчиком з емблемою Союзу Українок, смолоскипом, на середині і кленовим лиском, державною емблемою, у кутку. Учасники заповнили залю, зайнявши місця при столиках.

Свято відкрив молитвою настоятель катедри прот. д-р Григорій Удод. Голова відділу Анна Холод привітала учасників, пояснила ціль свята, підкресливши, що в загальній культурній і громадській розбудові життя потрібно полягати на засади знання, розуміння і поступу.

Святочну доповідь про українську жінку героїню виголосив прот. д-р Г. Удод. Кожний народ, сказав він, величається своїми визначними людьми — письменниками, винахідниками, борцями, державними мужами, а між ними є так само і славні жінки. І український народ має своїх визначних жінок, що ввійшли в історію за свої досягнення і подвиги. Напротязі історії українського народу жінка була творцем, будівничим, оборонцем державного, суспільного й церковного життя. Кожна доба мала свої героїнь. Перед очима проходить ціла колона заслужених жінок, почавши від історичної постаті Княгині Ольги, що мудро правила князівством і перша з володарів прийняла християнство, за нею дочка Ярослава Мудрого, Анна, що стала королевою Франції. Були й інші. В часі козаччини були не тільки хоробрі жінки, як Слуцька Настася, що проганяла татар від свого замку, Орися Завісна в Буші, дружина сотника Завісного, яка, щоб не здатися полякам під час облоги Буші, сіла на бочку з порохом і підпалила її, але і звичайні жінки в прикрих часах національного нищення зберегли в своїх родинах рідну мову, звичаї та інші народні скарби. Це були героїні так само. У визвольних змаганнях новіших часів маємо героїчні постаті, що виросли на твердих засадах українського націоналізму, як Віра Бабенко, Ольга Басараб, Олена Теліга, Харитя Кононенко. А скільки їх боролося в рядах УПА. До героїнь належать і ті, що своїми трудами, своєю посвятою виховали молоді покоління, запалювали в їх серцях любов до свого рідного, наповняли їх ідеалом самостійної України. Такими були і наші жінки-піонерки в Канаді. Такими ми хочемо бачити і сучасних українських жінок. Українська жінка, закінчив доповідач, була в нас головним носієм духових скарбів народу від початків історії до сьогоднішнього дня.

Заступниця голови відділу Марія Воронюк говорила про значення і цілі жіночої організації не тільки для народу, а теж і для духового поглиблення одиниць, членства. Вона накреслила обов'язки та відповідальність членкинь організації, закінчивши гаслом Союзу: „Шануй прадідівську церкву і віру; неси перед світом гідність свого народу".

Мистецька частина свята складалася з сольо на акордеоні, вокального сольо Линди Бальон і Гриця Удода та деклямації Дениса Кухти.

Відзначено 8 членок за 25 років приналежности до Союзу Українок Канади. Цю церемонію виконала референтка членства Анна Гарасимчук, грамоти вручала Анна Холод: Відзначено таких: Параскевію Остапович, Меланію Лемко, Ольгу Кий, Катерину Грицак, Анну Воціхівську, Анну Гаврилів, Катерину Костик, Ольгу Луцюк.

На протязі року вписалося до відділу 12 нових членок, переважно молодих. Голови районових гуртків-кружків представили кожну з них зокрема, викликавши на перед до президіяльного стола.

На закінчення промовляла референтка „Променя" Марія Гарбус про віднову залеглих передплат. Прихід з свята призначено на пресовий фонд „Променя". Щасливий квиток розігравки на передплату „Променя" виграла Клавдія Івасюк. Свято закінчено піснею „Де згода в родині". Після того слідувало чайне прийняття, яким займалася Кароля Заведюк.

С. С.

З НАГОДИ ДНЯ УРОДИН

В неділю, 12 лютого 1978, приятельки і родина пані Наталі Базюк зійшлися до гостинного дому, на запрошення її доньки, пані Маріяни Маковської, щоб особливо вшанувати і відзначити день уродин своєї матері.

Пані Наталя нам всім знана як довголітня і щира членка С.У.К.. В цей час є референткою головної управи Союзу Українок Канади, секретаркою відділу С.У.К. при Катедральній Громаді св. Івана в Едмонтоні, Альберта і щира працівниця українських культурно-громадських організацій міста Едмонтону.

Під час приємного прийняття, голова крайової управи С.У.К., пані Анастасія Радомська висловила найкращі побажання ювілятці і вручила дарунок — українську кераміку, від запрошених гостей і також передала дар на наш журнал „Промінь" з цієї нагоди. Пані Наталя подякувала присутнім за вшанування а дочці за прийнятт.

Пані Наталя Базюк, дружина Володимира, утішається пошаною і любов'ю своєї родини, доньки Лелії (замужня Гавриш, Виндзор, Онт.), доньки Маріяни, і сина Василяі 5-ма внуками. Приємно відмітити, що доньки пані Наталі Базюк, вже третє покоління членок С.У.К., бо бабуня бл. п. Марія Михайлишин була основницею і почесною членкою відділу С.У.К. в Едмонтоні.

Бажаємо пані Наталі кріпкого здоров'я і ще многих, многих літ!

Приятелька

НА СВІЖУ МОГИЛУ МАРІЇ КОСТЮК

Тихо і безболісно відійшла у вічність у власнім домі у Вінніпегу улюблена дружина, шанована матір і бабуня та заслужена громадянка, бл. п. Марія Костюк. Сталось це в суботу 26 листопада 1977 р. Несподіваний відхід Марії викликав глибокий смуток в родині а також у багатьох друзів родини Володимира і Марії Костюків, як у Вінніпегу так і в інших місцевостях.

Марія Костюк, дівоче прізвище Торбяк народилась у Західній Україні 1902 року. До Канади приїхала з родичами 1904 року. Це ще були часи перших піонерських поселень для українських людей. Родина Торбяків поселилась в Манітобі в околиці Попларфілд. Тут Марія виростала під доброю опікою свідомих родичів, які бажали найбільш можливої освіти в тих часах своїм дітям. Отже початкову школу Марія закінчила в Попларфілд, а виїхавши до Вінніпегу доповнювала свою освіту в Кінґ Едвард школі та закінчила також курс у Суксес Бизнес Коледж.

В роках 1920 - 21 вже розквітало українське громадське життя. Головним його осередком був Український Народній Дім, біля якого гуртувалось найбільше української інтеліґентної молоді — студенти, українські учителі. Було вже тут Співацько-Драматичне Т-во І. Котляревського, Марії Заньковецької. Була у Вінніпегу бурса Адама Коцка. І доля повела Марію тими стежками. А що любила спів, любила театр то тягнулась до того кращого українського світу, до знання, була його живою учасницею.

У своїм прощальнім слові під час похорону Микола Залозецький згадує активність Марії в тих часах.

„Коли співацько-драматичне т-во Котляревського, М. Заньковецької і Боян об'єдналися у Співацько-Драматичне Т-во Народного Дому, то через увесь той час Марія прямо жила тим, що виступала в чорі, в драмах, в концертах. Народний Дім був для неї її рідним домом".

1923 року Марія вийшла заміж за Володимира Костюка, учителя а опісля принципала шкіл. Молодому подружжю приходилось переїздити на місця призначувані шкільною управою.

І тут Марія не лишалась осторонь. Одною з таких шкіл було містечко Етелберт. Тут Марія навчала дівчат вишивати. Помагала чоловікові в його громадській праці, переписувала ролі для представлень, переписувала хорові партії для хору, грала ролі в представленнях та брала активну участь в місцевім товаристві. Спільне зацікавлення українським культурним і громадським світом зближувало до себе подружжя Костюків, в якім Марія знаходила свій рідний світ.

Коли родина Костюків улаштувалась на постійне у Вінніпегу, Марія Костюк вернулась до Народного Дому, вписалась у членки Жіночого Товариства ім. Лесі Українки і довгі роки була його активною членкою та незаступимою секретаркою. Опісля коли заснувався відділ жіночого КУК Марія Костюк заступала там Жіноче Т-во Л. Українки при Народнім Домі через останніх 23 роки, виконуючи також обов'язок секретарки.

Марія була лагідної вдачі, ніколи ніхто не чув від неї нарікань, або невдоволення, була доброю дружиною, матір'ю, громадянкою і господинею. Лишила вона у глибокому смутку чоловіка Володимира Костюка з яким прожила в найкращій гармонії 54 з половиною років, дочку Маріянну замужню Зазулик (дочка Елейн два роки тому згинула в автомобілевім випадку) і п'ятеро внуків.

Крім похоронних відправ 29 листопада покійну Марію прощали на вічний спочинок її друзі — від Народного Дому і Студентського Кружка Микола Залозецький, від Товариства ім. Лесі Українки пані Ірена Гайовська, від Комітету Українок Канади пані Соня Залозецька, а дост суддя Іван Соломон із згадкою про студентські часи.

Кладемо китицю квітів на свіжу моиглу дружини, мами, бабуні і незабутньої працівниці на українській ниві Марії Костюк. Вічна їй пам'ять!

П. М.

БЛ. П. АННА КОВАЛЬЧУК
Вінніпеґ, Ман.

По короткій недузі, на 83 році життя упокоїлася Анна Ковальчук у лічниці Сент Боніфас 3 червня 1977.

Анна народилася 19 травня 1895 року в селі Білий Потік повіт Чортків в Галичині. Виховувалась у родині з братами і сестрами, ходила до школи, в 1913 р. вийшла заміж за Антона Ковальчука і почали своє молоде подружне життя. Рік пізніше молодий Антон виїхав до Канади.

За кілька місяців народилася їм доня Анастасія. Війна розлучила їх, довелося Анні пережити різні недостатки і горе, бо в їхньому селі проходив фронт. Також мусіла опікуватися старенькими родичами. Коли війна закінчилася, Анна і дочка Анастазія приїхали до Канади і 1 січня 1921 р. поселились в околиці Овкбурн.

Тут вони фармерували, тут їхні діти народились, тут почалася їхня суспільно-церковна праця; вони вступили в члени Народного Дому і української православної церкви в Мензі. Згодом, як будувалася церква в Овкбурн, стали і там членами аж до кінця свого життя. Анна була членкою С.У.К., а також була в управі відділу, і старшою сестрицею впродовж довгих літ.

Тут вони фармерували аж до 1948 року, коли перенеслись у містечко Овкбурн на відпочинок. У 1952 р., відійшов у вічність їх син Іван (учитель), а в 1961 році помер її муж Антон, і вона залишилася сама мешкати тут аж до 1968 року. Тоді вона перейшла жити до дочки Марії і зятя Петра Коваля у Вінніпегу. Тут вона жила аж до останніх днів свого життя.

Покійна залишила чотири сини і дві дочки: Михайло з Овкбурн, Никола, Володимир і Мирослав (Слав-

ко) у Лондон, Онт., Анастасія Кудловська з Лондон, Онт., і Марія Коваль у Вінніпегу, та 17 онуків, 8 правнуків і сестра Катерина Килимків у Польщі.

Похорон відбувся в Овкбурн; у понеділок, 6 червня відбулася панахида в Українському Народному Домі, а в вівторок, 7 червня відбулася похоронна Служба Божа в українській православній церкві в Овкбурн, де покійна так багато прожила свого життя. Похоронні відправи відслужили о. М. Шкрумеда і о. М. Заліщук з Вінніпегу. Похоронено її на українському православному цвинтарі коло мужа Антона і сина Івана.

На поминки Жіноче Т-во С.У.К. приготовило перекуску, в закінченні якої син Мирослав склав подяку усім, що брали участь у похороні: Жіночому Т-ву за труд, священикам за відправи і тим, що несли труну. Хай ця згадка про Покійну буде малою квіткою на могилу мами, бабуні, прабабуні і сусідки.

Син Мирослав передав від себе у пам'ять мами $500.00 на Колегію Св. Андрея а $100.00 на пресовий фонд „Українського Голосу", „Вісника" і „Променя".

М. К.

* * *

ПОДЯКА

Висловлюємо нашу найщирішу подяку всім учасникам, які були так добрі і взяли участь в похороні нашої мами, бабусі і прабабусі бл. п. Анни Ковальчук.

Сердечна подяка парохові о. М. Шкрумеді і о. М. Заліщукові з Вінніпегу. Отцеві М. Заліщукові зокрема спасибі за відвідини нашої мами в лічниці. Відділові Союзу за приготування перекуски. Дякуємо всім, що жертвували при останнім цілуванні на місцеву церкву, що склали цвіти на домовину, всім тим, що дали пожертву на Службу Божу.

Сини: Михайло, Никола, Володимир і Мирослав; дочки: Анастазія і Марія; внуки і правнуки.

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

РЕДЖАЙНА, САСК. ВІДДІЛ „ДОНЬКИ УКРАЇНИ"

Річні збори т-ва відбулись 6 листопада 1977 року в Українськім Народнім Домі в присутності 27 членок.

Предсідниця зборів, пані Оля Патрилюк відкрила збори молитвою під проводом отця пароха. Хвилиною мовчанки вшановано покійних членок відділу.

Привітавши присутніх, предсідниця покликала секретарку зборів до прочитання протоколу з минулорічних зборів. Урядниці управи і референтки комітетів здавали звіти з річної діяльности відділу.

Впродовж року відбулось 9 місячних зборів і 8 засідань заряду і комітетів. За рік вписано 5 нових членок до відділу.

Голова Оля Патрелюк, у своєму звіті подякувала зарядові і комітетам за кооперацію та співпрацю та взагалі членству за значно успішну працю відділу.

Діяльність за 1977 рік: заходом комітету освіти відзначено роковини Лесі Українки на яких прочитано реферат підчас місячних зборів в лютім і вечерою. Відбулось читання рефереату і творів Тараса Шевченка в місяці березні. Пущення перед Великим постом; вечірки писання писанок для молодших, осіння вечеря, Різдвяний і Великодний чай з випродажем домашнього печива ручних робіт. Свята Вечеря на Щедрий Вечір; вечеря підчас осіннього церковного базару. Вечері для ТУС, храмовий обід, спільне свячене.

Т-во брало участь в „Мозаїк 77", до якого членки достачали вареники і печиво впродовж тижня цього фестивалю, як також обслугу днями. Влаштували мистецьку виставку з показом фільму на вечір членського чаю. Т-во також займалось похоронними обідами та перекусками.

Відділ вислав 4 делеґатки на Ювілейний з'їзд до Саскатуну, 2 делеґатки на Пров. з'їзд. Відділ Доньки України в Ріджайні, один з перших відділів Союзу Українок Канади одержав грамоту 50-ліття як також одержали особисті грамоти членки, пані: М. Корпан, О. Марчук, Л. Мудра.

За ініціятивою спеціяльного комітету, наш відділ відсвяткував Ювілей 50-ліття 24 квітня з великим успіхом на якім гостем-промовцем була пані Катерина Місків з Едмонтону.

Відділ входить в члени місцевої Жіночої Ради: Членки відділу навчають в недільній школі і опікуються молодшим СУМК-ом.

Добродійний комітет відвідував хворих у шпиталх і передплачуємо „Промінь" до двох шпиталів в Редйайні. Передплатниць „Променя" начисляємо 47.

Фінансовий звіт: прибутку за рік було $9,085.79, перенесено з 1976 року $2,088.68, видатки до рік $8,573.03, осталось в касі $2,601.44. Пожертви впродовж року: на місцеву церкву $1,315.82, Народний Дім $500.00, Інститут Петра Могили $100.00, Музей $500.00; Недільну школу $250.00; на українські лекції в публичній школі $100.00; „Промінь" $15.00; з'їздовий фонд $50.00.

Заряд на 1978 рік: уступивша голова — Ґ. Кушнір, голова — Оля Патрилюк, заст голови — Е. Клапущак, секретарка — К. Пасєка, заст. — Ґ. Кушнір, касирка — Е. Лисейко, заст. — М. Думанська.

Комітети: Освітний — Ґ. Свинарчук, В. Гюбик. Недільної школи — Ґ. Варниця, Е. Лисейко, Е. Корпусь; „Променя" — Е. Олесюк, Ю. Онишко; Музею — М. Юзик, Н. Зінчишен, Д. Керелюк; Мистецтво — О. Пилипів, Ґ. Варниця, К. Чемерез, О. Масиник, П. Просик, С. Пахолек; Молоді — СУМК — Е. Клапущак;

Жіночої Ради — Е. Шишковська, Н. Зенчишин, Е. Фекула; членства — Ю. Шипиляк; архіви — О. Масиник; трости — Л. Черепущак, Г. Гнида, Н. Бабчук, Г. Великголва, Ю. Шипиляк. Добродійно. праці — Е. Шишковська, Г. Кушнір, Г. Клапущак, Ю. Шипиляк.

Катерина Пасека, секретарка

РЕДФІЛД, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори т-ва відбулися 30 листопада 1977. Відбулось 9 зборів і 2 засідань заряду. Протягом року т-во відбуло такі імпрези: Великодня випродаж печива і писанок, осінній випродаж печива, Йорданську Святу Вечерю, храмовий обід і видали один поминальний обід та відбули успішно 50-літній ювілей нашого відділу і відзначили членок. Вислали 3 делегатки на Ювілейний з'їзд до Саскатуну.

Пожертви: $800.00 на церкву, $10.00 на Червоний Хрест, $30.00 на рака, $10.00 на пресовий фонд „Променя", $5.00 на фонд Н. Кобринської, $5.00 на Стипендійний фонд, $10.00 на королеву СУМК.

Фінансовий звіт: з року 1976 залишилось в касі $1,266.01, прибутки в 1977 — $987.28, видатки у 1977 — 1,583.88, в касі на 1978 — $669.41.

Заряд на 1978 — голова — Д. Никіфорук, перша заст. голови — О. Ковальська, друга заст. — Олена Плюта, рекордова секр. — Кароля Дмитрук, касирка — Ю. Кучірка, кор. секр. — А. Дмитрук.

А. Дмитрук, кор. секр.

МЕНЗІ, МАН.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу відбулися 4 грудня в домі п-ва Славка і Мірти Друль. Наш відділ начисляє 14 членок, присутніх членок було 12.

Голова п. Юська Друль відкрила збори і була предсідницею, секретаркою була Розалія Пелешок. Слідували звіти з діяльности відділу.

Впродовж року відбулося 10 місячних зборів. На зборах перечитуємо обіжники надіслані централями, маємо маленьку річ на розігравку і перекусу. Були читані реферати на різні свята, як Лесі Українки, Олени Теліги, Тараса Шевченка, Свято книжки і Листопадове свято. Членки брали участь в церкві як був Молебень на День Подяки і посвячення прапору С.У.К. Відправляв о. Михайло Скрумеда. Відсвяткували 50-ліття С.У.К. Гостили пані Радомську, голову Центральної управи С.У.К., одержали прапор С.У.К. з котрим делеґатка пані Мих. Чвалюк їздила на Ювілейний з'їзд.

Членки улаштували Весняний чай, де мали випродаж домашнього печева, обід на празник, пущення і спільну вечерю. Відвідували хворих членок і обдаровували маленькими дарунками.

Під час Різдвяних свят ходили колядувати. Пожертвували $100.00 на з'їздовий фонд до Саскатуну, $126.00 на місцеву церкву. Менші пожертви: на „Промінь", орг. фонд, стипендійний фонд, артрит, Червоний Хрест і на фонд молодих талантів.

Фінансовий звіт: осталось в касі з 1976 року $1,97и.91, прихід на рік 1977 — $1,349.67, розходи — $862.36, в касі осталося $2,459.22.

Заряд на 1978 рік: голова — Юська Друль, заст. голови — Мих. Чвалюк, секретарка — Розалія Пелешок, фін. секретарка — Настя Друль, касирка — Михайліна Чвалюк. Контрольна комісія — Каська Друль і Емілія Пелешок. Господині — Марія Друль, Наталія Скочиляс, Наталія Пелешок, Марія Чвалюк, Юзефія Друль.

Розалія Пелешок, секр.

ПРИНС АЛБЕРТ, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ

Річні збори відділу відбулися 13 липня 1977 р. Присутніх членок було 24. Предсідницею зборів була добр. С. Рибалка, секр. пані Е. Палідвор. Молитву перед нарадами провів о. Рибалка і вшановано померлих членок.

Діяльність: відбулося 9 місячних зборів і 7 засідань заряду. Впродовж року відділ улаштував такі підприємства: Карнавал, на якому видано було вечерю, 50-літній ювілей і перекуска, вечеря на Святий Вечір, спільне свячене, обід, два вечорі присвячено Подорожуючому музею, на одному з тих вечорів співав хор, обід під час храму громади, в червні „ягодовий чай", в липні членки приготовили вечерю на ювілей п-ва Новаків, відбулось чотири випродажі печива і один випродаж писанок. Членки приготовили 11 похоронних перекусок і 1 поминальний обід.

Парох о. О. Рибалка і добродійка працюють з молоддю СУМК. Наші сумківці здобули чашу за представлення в Гефорді. Відбулось свято День Матері.

Мистецький комітет — п. Кардаш повідомив, що членки вишили 70 вишивок до Музею, а 8 до відділу, які були продані на веснянім чаю. Відділ опікується Рідною і Недільною школою. Наш відділ вислав делеґаток на- ювілейний і провінційних з'їзд до Саскатуну.

Шпитальний комітет виконує велику добродійну працю, звітувала М. Гринюк, що за рік членки комітету відвідали 293 пацієнтів, доручили 12 рож у шпиталях, 5 карток співчуття і 10 вазонків співчуття; крім того комітет відвідує пацієнтів у двох шпиталях і двох пансіонах для старших громадян, а також і по домах. На Різдво комітет розвозить овочі і картки а на Великдень писанки, на День подяки овочі і спільне свячене. Комітет Червого Хреста пошив ковдру. Від комітету Недільної школи пані Сорокан повідомила, що є 40 дітей, що вчащають на науку а навчає 5 учительок. Учні мали Різдвяну забаву а перед Великоднем — сповідь і причастя, в червні — пікнік.

Фінансовий звіт: з року 1976 осталось $2,166.87, прибутки за 1977 — $6,252.07, видатки $5,963.37, в касі осталось $2,455.57.

Заряд відділу на 1978 рік — голова — С. Краковець, 1 заст. — О. Гавриш, 2 заст. — В. Паскарук, секретарка — Д. Панчук, заст. — Е. Палідвор, касирка — Г. Орлецька, кореспонд. секр. — Л. Зюбрак. Контрольна комісія — добр. С. Рибалка, Є. Денисюк і М. Грицюк.

Референтки: „Променя" — А. Марковська, освіти — добр. С. Рибалка, п. Марусяк і Д. Панчук, мистецтва — Ю. Голик і А. Марусяк, Української школи — А. Дарчук, Багатокультурности — Е. Палідвор, шпиталю — М. Грицюк, сестрищь — п. Савчук, Червоного Хреста — Д. Панчук, господинь — Ю. Голик, телефонів — Ю. Голик, реклями — З. Бальон, преси — Д. Панчук. Учителі недільної школи — пані Сорокан, пані Карніш, пані Сторончук, пані Калин, п. Косован, пані Потир і панна Карпіш.

Д. Панчук, секр.

РОБЛИН, МАН.
ВІДДІЛ „ДОНЬКИ УКРАЇНИ"

Річні збори відділу відбулися 7 грудня 1977 в церковній залі в присутности о. прот. Є. Труфина і 16 членок.

Председницею зборів була голова пані Марія Жітковська, секретарювала пані Олена Клемецька. Молитву „Царю Небесний" провів о. прот. Є. Труфин. Вшанували однохвилиною мовчанки відійшовших у вічність членок. Відспівали їм „Вічная Пам'ять". Членки заряду та комітетів здавали звіти.

Діяльність товариства: за 1977 рік відбулося 10 місячних зборів. Відділ влаштував такі імпрези: Пирогове пущення, продаж великоднього печива, спільне свячене, „Ґреджюейшен" бенкет, храмовий обід, видали вечерю на громадському пікніку біля старокраєвої хати. Помогли з поминальними обідами і перекусками, мали один базар, продаж печива і чай.

Наш відділ мав велику приємність вітати нашу голову з централі пані Анастасію (Шемелюк) Радомську. Відділ відсвяткував свято Лесі Українки, Тараса Шевченка, День книжки і Листопадове свято. Пані Павліна Бугера була нашою делеґаткою на Ювілейний з'їзд в Саскатуні і Провінційний З'їзд у Вінніпезі.

Товариство передплачує журнал „Промінь" до місцевого шпиталю. Цього року наше товариство подарувало чашу за найвищі відзначення в українському предметі студентці Донні Козменюк.

Касирка — пані Леонтина Піць подала фінансовий звіт: З року 1976 в касі осталось $751.92, прибутки в 1977 році — $3,107.82, видатки в 1977 році — $1,884.87, в касі осталось — $1,974.87.

Товариство зложило пожертви на такі цілі: на Колегію Св. Андрея — $50.00, на Музейний фонд — $50.00, на Недільну школу — $25.00, на журнал „Промінь" — $15.00.

Отець прот. Є. Труфин зложив подяку учителькам в недільній школі, сестрицям і всім членкам, сестрицям і всім членкам за їхню щиру працю при церкві.

Заряду відділу на 1978 рік — уступивша голова — Павліна Бугера, голова — Марія Жітковська, заст. голови — Анна Горбай, секр. — Олена Клемецька, касирка — Леонтина Піць. Освітньо-культурний комітет — добр. Е. Труфин, Павліна Бугера і Анна Горбай. Контрольна комісія — Мирослава Горбай, Анна Піць, Ольга Войтюк, Марія Козменюк. Телефонічний комітет — Євдокія Корчак, Павліна Бугера. До оголошень — Мирослава Горбай, Павліна Бугера і Параскевія Капець. Базаровий комітет — Є. Корчак, Т. Жеденюк, М. Хіць і Р. Лунгал. Сестриці — М. Проник, М. Швайківська, Є. Корчак, М. Хіць, Т. Жеденюк і Р. Лунгал.

Наше жіноче товариство складає щиру подяку Централі Союзу Українок Канади і Провінційній Екзекутиві за одержані обіжники, котрі допомагають нам вести працю у відділі.

Марія Жітковська — голова
Олена Клемецька — секр.

РЕДВЕЙ, АЛЬБЕРТА
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу ім. Лесі Українки відбулися в Народнім Домі 2 грудня 1977 року. Присутніх було 13 членок. Председницею зборів була пані А. Боєчко, яка відкрила збори молитвою і хвилинною мовчанкою вшановано членок, що відійшли у вічність. Секретарка зборів була Марія Чорний, вона прочитала звіт цілорічної діяльности відділу. Звіти з діяльности відділу здавали членкині заряду. Голова пані Снайчук подякувала членкиням за щиру співпрацю і кооперацію.

Діяльність товариства: впродовж року відбулось 10 місячних зборів і 2 надзвичайних засідань. Відсвятковано церковний храм, мали гостей з Едмонтону та інших околиць. Приготовили 2 бенкети, 3 перекуски і мали похоронний обід.

Наш відділ жертвував на Музей Союзу $25.00, на організаційний фонд $25.00, на Народний Дім жертвували $2,094.52. Вислали делеґатку до Едмонтону на з'їзд. З нагоди ювілею 50-ліття Союзу Українок Канади пані Анна Боєчко їздила на з'їзд до Саскатуну.

Фінансовий звіт: з року 1976 осталось в касі $1,877.72, приходи у 1977 році — $1,698.68, розходи у 1977 році — $2,843.17, в касі осталось — $733.23.

Заряд на рік 1978: голова — Єлена Онищук, заст. голови — Марія Снайчук, секретарка — Марія Чорний, касирка — добр. Савченко. Контролери — Одарка Юрків, Ольга Веньґер, Вероня Чорний. Господиня — Наталка Поліщук.

Сестриці до церкви — пані Боєчко, пані Шикара, пані Румар, пані Письменна, пані Літвін. Відвідувати хворих — добр. Савченко, Одарка Юрків. **Марія Чорний,** секр.

ҐРОНЛИД, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. КН. ОЛЬҐИ

Річні збори відділу відбулися у грудні 1977 році у домі Павліни К. Данилюк.

Збори відкрила голова Марія Данилюк молитвою і слідувала хвилина мовчанки за покійних членок. Председницею зборів була Павліна Чорний, а секретаркою Павліна К. Данилюк. Слідували звіти діяльности заряду, комітетів і сестриць.

Голова, Марія Данилюк, склала щиру подяку всім членкам за їх добру кооперацію впродовж цілого року. У протязі року відбулось 6 місячних зборів, пару засідань заряду та комітетів. На зборах читано кореспонденцію, обіжники і різні матеріяли та листи.

Членки приготовили храмовий обід, спільний свячений обід. Мали продаж домашнього печива. Дали поміч з обідом на окружнім польовім Богослуженні, яке відбулось у Вірдейл у червні, мали обід на День Подяки.

Товариство вислало делеґатку на з'їзд до Саскатуну, жертвувало на різні цілі в протязі року, як на серцеву недугу, на фонд рака, на калік, оселю Зелений Гай у Вакав, на ювілейний фонд, виповнили бюджет до Централі Союзу.

Заряд на 1978 рік: голова — Марія Данилюк, заст. голови — Павліна Чорний, рек. секр. — Ґеня Боднарчук, фін. секр. — Павліна В. Данилюк, касирка — Анна Іванус. Контр. комісія — Орися Кульчицька, Пав. К. Данилюк, Пав. Чорний. Господині — Тек. Пшик, Павліна В. Данилюк, Орися Кульчицька. Комітет до квітів: Анна Іванус. Сестриці — Анна Петрів, Тек. Ґурська.

Фінансовий звіт: з року 1976 осталось у касі $3,148.95, приходи в 1977 році — $743.33, розходи — $1,693.58, в касі осталось — $2,198.70.

Ґеня Боднарчук, кор. секр.

ҐЛЕСЛИН, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. ОЛЬГИ БАСАРАБОВОЇ

Річні збори відділу відбулися 5 грудня 1977 р. Присутніх членок було 10.

Предсідниця пані М. Гарасим відкрила збори і сердечно привітала присутніх та попросила всіх брати активну участь у нарадах, провела молитву і хвилиною мовчанки вшановано покійних членок відділу. Секретаркою зборів була Катерина Данилів.

Слідували звіти заряду і комітетів, пані М. Гарасим, голова, дала огляд діяльности відділу, подякувала членкам, що так гармонійно і весело працювали через цілий рік і хотіла б бачити, щоб так далі робота йшла вперед як дотепер.

Діяльність відділу за минулий рік: відбулося 6 місячних зборів, одні надзвичайні. На зборах завжди були читані обіжники і кореспонденція від провінційної управи.

Відділ передплачує „Промінь" як також членкині. Впродовж року відбулись такі підприємства: празник на Петра і Павла, вечеря з танцями спільно з церковною громадою на Новий Рік, пущеня, 3 похоронні вечері.

Жертвували на Музейний фонд. Членкині відвідували хворих у шпиталі, також старших по домах, висилали картки і квіти хворим.

Заряд на 1978 остається цей самий, що в минулім році.

Фінансовий звіт — перенесено з року 1976 — $2,711.10, приходи в 1977 році — $1,032.12, розходи у 1977 — $772.49, осталось у касі — $2,970.73.

Заряд на 1978: голова — Марія Гарасим, заст. голови — Анастасія Гаврилів, секр. — Катерина Данилів, касирка — Анна Буй. Контрольна комісія — Рузя Бойко, Єва Дмитришин, Гилда Зуб'як. Бібліотекар — Роберта Дмитришин. Шпитальний комітет — Єва Дмитришин.

К. Данилів, секр.

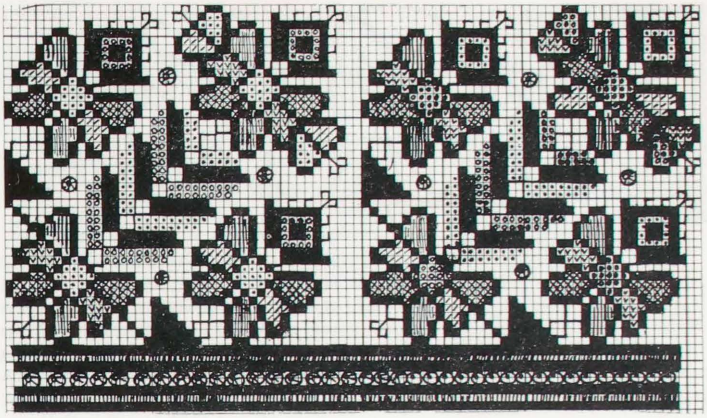

Фрагмент вишивки з горішньої частини жіночої сорочки на рукаві з Буковини, село Мосорівка, повіт Заставна.

Кольори ниток і золото творить прикрасний взір до святочної вечірньої блюзки, вишивати крізь канву на сатині або шовку.

Краски DMC ниток:

■ — чорна, ○ — помаранчева, X — червона, V — зелена, / — синя, • — жовта, |||| — золота нитка, Θ — цехіни золоті (sequins)

Український Музей Канади,
Східня філія С.У.К.

Членки відновленого відділу Доньки України у Вікторії, Б. К. Допис був поміщений в ч. з квітня на стор. 30.

Перший ряд зліва направо сидять: Мерилин Пенюк, Лідія Касіянчук, голова, Марія Вакалюк, голова провінційної екзекутиви, Марія Бойчук; другий ряд сидять: Василина Копан, Анна Мазурик, Клавдія Тайрон, стоїть Лелія Митрук, реф. Музею і „Променя"; третій ряд стоять: Людмила Вівер, кор. секретарка, Неті Шенкоф, Оля Біраковська, Марія Плеч, касирка, Єлисавета Лайн, секретарка.

Редакція вітає референтку Домашньої Економіки пані Стефанію Кульбу з Монтреалу, яка була обрана на останнім Ювілейнім з'їзді в Саскатуні. Пані С. Кульба буде дописувати до відділу „Довкола дому", як член редколегії „Променя".

ВІДЖИВНА ВАРТІСТЬ РИЖУ

„Все на світі було б найкраще якби кожний відживлявся лише рижом!"

Це вільний переклад цитати одного анонімного кельтського поета, якого слова, може дещо за оптимістичні, але його бажанням було представити всесторонню відживну вартість рижу, який являється підставовою поживою половини населення світу й для неї творить „щоденний насушний хліб".

Риж належить до античних зернових, напів-водоростих рослин, плеканий тубильцями Індії й племенами заселеними полуднево-середню Азію, але найстарше плекання рижу в Китаю сягає 2,800 років тому.

Ми здоровимо себе питанням: „Як маєтесь?", а народи сходу питаються „Чи ви їли ваш риж?"

Ця увага до рижу в тих країнах Сходу така велика, що пересічна людина уважає риж своєю матір'ю — кормителькою.

Риж дуже поживний. Росте в умовах, де інші зернові рослини не будуть культивуватися й наколи пшениця, жито, овес, кукурудза потребують млинів чи хоч би примітивних жорен, а відтак печей до печення, то риж може наситити мільйони голодних людей лише в варенім стані, а невеликий додаток товщу чи їкоїсь іншої приправи творить вже надзвичайно смачну страву.

Уживання рижу постепенно поширилось на всі країни світу й достосувалось відповідно до кулінарних приписів кожного народу.

У нас риж прийнявся в приготовленні голубців, звідкіля випхав гречану кашу, хоча ще й тепер деякі господині роблять голубці з гречаної каші. Риж запечений з яблуками став улюбленою стравою в днях посту, помідорова зупа з рижом, пілав і т. д. ввійшов в народню поживу наших буднів. Однак мушу сказати, що ми залюбки пристосовуємо й страви прийняті з кухні народів сходу. Одна з них дуже смачна, що молоді люди спеціяльно нею захоплюються, варта попробувати:

СМАЖЕНИЙ РИЖ З КРЕВЕТКАМИ (SHRIMP)

1 велика цибуля
¼ горнятка олії
1 фунт варених креветок
1 пушка відціджених краяних грибів
2 ложки соя сосу
2 горнятка вареного рижу
2 яєць легко вбитих
1 чайна ложечка масла
посічена зелена цибулька

Приготовлення: посікти дрібно цибулю й засмажити до золотистого кольору. Додати кревети — пересмажити кілька хвилин, відтак додавати постепенно гриби, соя сос, варений риж мішаючи аж доки все не пересмажиться.

Збоку засмажити на маслі яйця, порізати в пасочки.

Подавати риж з креветками, прибраний пасочками яєшниці, посипаної зеленою цибулькою. — Вийде приблизно 4 порції.

— — —

ЗУЧІНІ (рід гарбуза) ОЛАДКИ

½ горнятка муки (борошна)
2 горнятка зукіні — тертого
1 сер. цибуля — терта
¾ ложечки солі
⅛ ложечки перцю
2 яйця — відділених

Вимішати разом муку, зукіні, цибулю, жовтки, сіль і перець. Окремо добре розбити білки; додати до маси і все разом вимішати. Розтопити товщ — набирати ложкою масу і класти на гарячий товщ. Смажити до рум'яного кольору на обидва боки. Подавати з квасною сметаною.

— — —

ХЛІБ З ЧАСНИКОМ

⅓ горнятка масла
1 - 2 зубці часнику
½ горнятка втертого жовтого сира
2 ложечки дрібненької зелені з петрушки

Розтопити масло, додати втертий часник і сир та добре все разом вимішати. Порізати свіжий хліб — (Френч бред) в кусники навскоси, але не перерізуючи шкірки зовсім, та посмарувати приготовленим маслом кожний кусник з обох боків. Завинути в алюмінійовий папір та запекти в гарячій печі при 375 ст. яких 20 до 25 хвилин. Подавати гарячий.

— — —

ЗАКУСКА — КУРЯЧА

1 ф. курячої печінки
шейк енд бейк (препаровані сухарики до смаження курчат)
1 ложка олії (оливи)

Печінку помити, почистити від плівок і покроїти на кусники. Обсушити легко паперовим рушником і в торбинці обсипати булкою. Скляну посудину або форму, вистелену папером (алюмінум пейпер) помастити олією, наложити печінку і пекти 20 хв. при 350 ст. у печі. Подавати з кружальцями квашених огірків.

— — —

МАКОВИЙ ТОРТ

8 жовтків
1½ горнятка цукру
½ горнятка родзинків
½ ложечки тертої шкірки з цитрини
1 ложечка цинамону
½ ложечка мелених гвоздиків (cloves)
½ фунта меленого маку
8 білків вбитих на туго

Вбити жовтки до білости, додавати цукор і вбивати аж згусне, додати родзинки, шкірку з цитрини, цинамон і гвоздики та змелений мак і все це добре вимішати, додати вибиті білки і завинути в масу. Пекти одну годину в температурі 350.

Подала Забродська

СТОРІНКА ЧИТАЧОК

Ту Гилс, Альберта

Хвальна Редакціє!

Перечитала я в „Промені" Сторінку читачок і мене зацікавило написати дещо про себе.

У жіночім т-ві, як пригадую собі, я ще така молода дівчина була при своїх родичах в околиці Красногора (Бовелон) в Альберті у жін. т-ві ім. Лесі Українки. Зорганізувала його Ганка Ромамчич 1932 р. Я була його секретаркою один рік. 1933 року я вийшла заміж за Михайла Качмара в околицю Мусідора. Року 1944 у Мусідорі будували Народний Дім Просвіту ім. Івана Котляревського. Я все читала жіночу сторінку в „Українськім Голосі" й одного разу сказала своєму чоловікові, що напишу до Централі Союзу Українок до Вінніпеґу по аплікацію. Скоро дістала відповідь з Централі. Головою тоді була пані Наталя Когуська, теперішня редакторка „Променя". Отримавши аплікацію, я пішла до голови Михайла Ількова (вже покійний) і він дуже радо погодився, щоб ми мали жіноче т-во. Наші перші місячні збори відбулись 22 жовтня 1944 р. Нас було 14 членок. Головним завданням було вести громадську працю для свого народу. 1945 р. жін. т-во вписалось до Союзу Українок Канади і брало живу участь в громадській праці. По 30-тьох роках наш відділ зменшився числом членок, які виїхали до інших місцевостей. Наші останні збори відбулися 8 березня 1974 року і ми рішили прилучитись до відділу у Ту Гилс, що й зробили. І тут я дальше працюю для добра нашої організації і нашого народу. Я бажаю Централі Союзу і редакції „Променя" найкращих успіхів у цім 1978 році.

Ольга Качмар

— — —

Сіба Біч, Альберта

Шановна Редакціє!

Листи від читачок, що були поміщені в пару останніх числах дуже цікаві.

Моя заувага проти журнала є то, що Ви уживаєте багато слів з англійської мови, напр. нідивідуальні, інціятива, й інші.

В нашій мові є поодинокі слова, що ми уживали дотепер, і котрі ясно висловлюють нашу думку. Прошу уживайте ті слова з котрими ми старші виросли. Молодшим також їх буде легко навчитись.

Попри ту заувагу, я є дуже рада що ми маємо такий цікавий журнал, і зичу здоров'я і доброго успіху в Вашій праці.

Висилаю вісім долярів на передплату а два доляри на пресовий фонд.

Остаюсь з поважанням

Стефанія Мицкан

— — —

Дуже дякуємо за Вашу заввагу. Хочемо лише додати, що журналістична форма дозволяє вживати чужих а радше міжнародніх слів. Таке одно слово дуже часто заступає кілька слів або й ціле речення. Слово індивідуальний є латинського походження і означає „властивий окремій особі", ініціятива — також латинське слово, а ініціятор — „людина, що дала початок якійсь досі небувалій справі". Такі слова вживають у своїх часописах, а також в наукових працях інші народи. Все таки беремо під увагу Вашу заввану і де буде можливо будемо користуватись своїм словом. — **Ред.**

НЕВРОХІРУРГ ПРИЄДНАВСЯ ДО КЛІНІКИ

Д-р неврології Данеїл Шмелка приєднався до Ґренд Форк Клініки. Уродженець Квебеку, останньо практикував приватно в Бруклині, Н. Й. Студіював в Оттавськім університеті і був на практиці: в Оттава Дженерал Госпиталі, в Монтреал Дженерал Госпиталі і в Кінґ Каунті Госпиталі в Бруклин. Викладав, як медик у Кинґс і Давн Стейт Юніверситі. Він був асистент директор амбуляторського департаменту в Лонґ Айлен Госпиталі і належав до персоналу лікарів Інтернешонал Лонгшорменс Асоціейшон Медікал Клінік в Ню Йорку. Він є призначений Американською Квебекською Радою лікарів неврологів. Д-р Д. Шмелка з дружиною живе — 503 Terrace Drive, North Dakota, U.S.A.

КЛЮБ СТАРШИХ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДЯН В ГАМІЛЬТОНІ, ОНТ.

Вже третій рік вступив, як в Гамільтоні засновано Клюб Старших Українських Громадян їм. Князя Володимира, який раз в тиждень збирається на свої наради, як рукодільні вправи, чи розривки й інші зайняття, щоб придбати фондів, та щоб можна було виїхати десь на відвідини в інші околиці... Наприклад, в минулому році поверх 50 осіб старших громадян відвідали пансіон ім. Франка в Торонті для Старших Громадян, де і зложили пожертву в сумі 100 дол., як також турою 37 осіб відвідали м. Симко. Відтак час від часу роблять базари чи якісь інші підприємства для рухливості. Відтак перед Різдвом було угощено Старших громадян обідом, який приготовили п-ні Січова і п-ні Окраїнець. Обід відкрив молитвою протопресв. о. В. Федак, який також тепло привітав Старших громадян. Відтак було вшановано приявними дарунком голову клюбу п-ні Марію Пилипюк за її щирість для клюбу. Відтак була переведена збірка на добродійні цілі, з яких призначено на „Промінь" $50.00.

Всіх було 83 особи, які з задоволенням розходились додому.

Член

ISSN 0380-2140

P P-15 OCT 78
HAWRYSH MRS KATE
602-11112-101 ST
EDMONTON ALTA
T5G 2A2

ПОДОРОЖ ДО СВЯТОЇ ЗЕМЛІ

триватиме

від 7 СЕРПНЯ до 27 СЕРПНЯ 1978 р.

Відвідайте:

Відвідайте:

ГРЕЦІЮ, ГРЕЦЬКІ ОСТРОВИ, ЄРУСАЛИМ, та ІТАЛІЮ.

Кошт подорожей лише:

з ВАНКУВЕРУ	$2,036.00	ВІННІПЕҐУ	$1,996.00
ЕДМОНТОНУ	$1,996.00	ТОРОНТА	$1,896.00
САСКАТУНУ	$1,996.00	МОНТРЕАЛУ	$1,866.00

З уваги на інфляцію, ціни подорожі можуть бути підвищені.

ЦІНА ПОДОРОЖІ ПОКРИВАЄ:

— подорож літаком в обидві сторони
— перебування в готелях
— сніданки, обід або вечеря
— бенкет в Римі
— переїзд з летовищ до готелів
— місць оглядин (тури)

Подорожі організує: о. Лаврентій Кубін

За докладнішими інформаціями звертайтеся до:

Fr. LOREN KUBIN
Box 309, Smoky Lake, Alberta

Book now — space limited. For further information please call

423-2351

Astro Travel Service

Wenthworth Building • 10211 - 97 Street
Edmonton, Alberta T5J 0L5 • Tel: 423-2351

5008 - 48A St., Leduc
Ph. 986-5515

Consultant, Vegreville
Ph. 630-3344